

ADRŠPAŠSKÝ ZPRAVODAJ

INFORMACE A ZPRÁVY Z OBCE ČÍSLO 55 / PROSINEC 2025

Slovo starosty Jakuba Vajdy

Milí sousedé,

půl roku od posledního Zpravodaje je dlouhá doba. Projektů se mezitím sešla spousta, jak je vidět z následujícího příspěvku o stavebním ruchu v obci. Některé se daří realizovat s přehledem, jiné trochu drhnou, ale obecně platí, že shánět v dnešní době kvalitní firmy na realizaci stavebních zakázek je téměř sci-fi. Všechny plánované stavební projekty zveřejňujeme na portále pro vhodné uveřejnění, takže se o zakázkách v Adršpachu může dozvědět polovina Evropy, nejen tři oslovené firmy. Ale i v takovém případě se někdy stejně přihlásí dvě, tři firmy, které si jsou dobře vědomy své pozice. To ale patří k dennímu chlebu starosty každé obce, i když zrovna Adršpach se v posledních třech letech pustil do nadstandardního množství projektů.

Letošní rok byl v tomto ohledu mimořádně výživný, protože se sešly významné projekty, které ovlivní život v obci. Po několikaleťích úvahách jsme konečně rozhodli o změně územního plánu, jejímž cílem je do budoucna poskytnout vodítko pro výstavbu v obci. Spustili jsme audit v Technických službách, aby nedocházelo ke zbytečným sporům, jak se věci mají, opravili jsme několik cest a pokračujeme v opravě zámecké fasády. Běží přípravné práce na rybníku v Dolním Adršpachu, obecní dům se snad konečně dostane z fáze, kdy vypadá jako ruína...

A i když dobře vím, že na nás příští rok čekají velké výzvy, tak jsem si jistý, že lidi v obci nežijí jen v obavách z budoucnosti, ať už se týká čehokoli, ale taky je těší, že vesnice vypadá rok od roku lépe, že zlepšujeme podmínky péče o potřebné, že nám leží na srdci nejen osud starších obyvatel, ale také mladých rodin.

Na závěr Vám všem přeji krásné vánoční svátky, hodně zdraví a spokojenosti do dalšího roku. Mějte se hezky a držte se!

Jakub Vajda, starosta

Slovo místostarosty

Vážení sousedé, milé sousedky, ke konci roku si dovoluji krátké ohlédnutí za uplynulým rokem. Vedle stavebních a sociálních projektů, které mají za cíl zlepšit, případně usnadnit život v obci, se jako významný ukazatel kvality života uvádí možnost společenského vyžití. To není žádná novinka, jen jde o stále náročnější úkol, který naráží na ochotu věnovat svůj volný čas druhým. Když spočítáme akce, které se v Adršpachu během roku konají, dospějeme k číslu 40. Tak často máme možnost se pobavit na koncertech, tleskat při dětských vystoupeních, zažít přednášky, vyrazit na vzdělávací procházky po okolí nebo si zasportovat při nejrozličnějších akcích... K tomu máme hned dva tradiční hasičské plesy, nově organizovaný masopust a Den obce, které jsou určeny všem obyvatelům. Senioři se pravidelně scházejí, někteří se účastní univerzity třetího věku, děti si mohou zařadit na karnevaly... Sportovci se mohou po letech zase vyžít nejen při fotbalových turnajích. Takové množství akcí v Adršpachu vypadá v porovnání s podobně velkými obcemi impozantně, ale přesto: Někdy stačí, aby jeden člověk řekl, že toho má dost, nebo aby se rozhádali lidé ve spolku, a rázem může být po všem. Vedení obce si dobře uvědomuje, jak důležité je osobní nasazení, a proto na tomto místě ze srdce děkujeme svým spoluobčanům, kteří – někdy doslova s vypětím sil a se skřípěním zubů – pomáhají udržovat v chodu společenské aktivity a vytvářejí pestrou nabídku akcí, což je základ dobrého života v obci. Děkujeme spolkům, děkujeme nesmírně angažovaným učitelkám z mateřské i základní školy a všem, kdo dokáží navzdory notorickému hanění jakékoli práce pokračovat dál. Díky vám se tady žije líp.

Krásné svátky a dobrý vstup do nového roku!

Tomáš Dimter, místostarosta

Zasedání zastupitelstva na YouTube

Veřejná zasedání zastupitelstva obce Adršpach si můžete už dva měsíce ze záznamu pustit na platformě YouTube. Najdete je, když do vyhledávače YouTube zadáte spojení **Záznamy Zastupitelstva obce Adršpach**. Záznamy pořizuje Matyáš Vohralík. Díky! Pokud se spokojíte se zvukovým záznamem, najdete ho uložený na webových stránkách obce: <https://www.obecadrspach.cz/urad-2/zapisky-zastupitelstva-obce-1/>.

www.obecadrspach.cz

Z obecního zastupitelstva

Usnesení č. 1/20/2024

Zastupitelstvo schvaluje rozpočet na rok 2025 jako schodkový ve výši: příjmy 78 291 360 Kč, výdaje 88 791 360 Kč, splátky úvěrů v roce 2025 budou činit 1 020 005,32 Kč. Schodek hospodaření je pokrytý zůstatkem prostředků z minulých let na bankovních účtech ve výši 11 520 005,32 Kč.

Oproti zveřejněnému návrhu rozpočtu došlo k těmto níže uvedeným změnám:

Navýšení výdajů:

§ 6171 činnost místní správy o částku 83 579 Kč

Snížení výdajů:

pol. 3419 ostatní sportovní činnost o částku 83 579 Kč

Usnesení č. 2/20/2024

Zastupitelstvo schvaluje střednědobý výhled obce Adršpach na roky 2026–2027, viz příloha usnesení.

Usnesení č. 3/20/2024

Zastupitelstvo schvaluje plán nákladů a výnosů hospodářské činnosti na rok 2025 v celkové výši výnosů 38 943 260 Kč a nákladů 5 354 420 Kč s plánovaným ziskem za rok 2025 ve výši 33 588 840 Kč. Vzniklý zisk z hospodářské činnosti v roce 2025 a vzniklý zisk z hospodářské činnosti předchozích let bude dle tohoto plánu převáděn do rozpočtu obce v celkové výši 24 000 000 Kč.

Usnesení č. 4/20/2024

Zastupitelstvo schvaluje dle svých kompetencí vyhrazených zákonem o obcích poskytnutí peněžních dotací v celkové výši 752.206,- Kč právnickým osobám, které jsou uvedeny v tabulkové části materiálu „příloha č. 1 k Návrhu rozpočtu na rok 2025“, a zároveň schvaluje uzavření veřejnoprávních smluv o poskytnutí dotace s příjemci dotací uvedených v příloze č. 1 tabulkové části materiálu „Návrh rozpočtu“. Oproti návrhu došlo ke snížení peněžních dotací o částku 83.579 Kč pro TJ Jiskra Adršpach z.s., jak je uvedeno v příloze č. 1.

Usnesení č. 5/20/2024

Zastupitelstvo schvaluje Rozpočtové opatření č. 13/2024, viz příloha usnesení.

Usnesení č. 6/20/2024

Zastupitelstvo schvaluje uzavření Dodatku č. 1 ke Smlouvě o dílo na „Adršpach – chodník IV. etapa“ ke smlouvě o dílo uzavřené dne 6. 5. 2024 mezi obcí Adršpach a firmou PORR a.s., Praha. Jedná se o prodloužení termínu realizace díla do 30. 4. 2025.

Usnesení č. 7/20/2024

Zastupitelstvo schvaluje prominutí smluvní pokuty ve výši 311 415,70 Kč včetně DPH za období od 1. 12. 2024 do 19. 12. 2024 ke Smlouvě o dílo na „Adršpach – chodník IV. etapa“ ke smlouvě o dílo uzavřené dne 6. 5. 2024 mezi obcí Adršpach a firmou PORR a.s., Praha.

Usnesení č. 8/20/2024

Zastupitelstvo schvaluje uzavření Dodatku č. 1 ke Smlouvě o dílo na „Parcely Horní Adršpach“ uzavřené dne 10. 6. 2024 mezi obcí Adršpach a firmou Mjölking s.r.o., Praha. Jedná se o prodloužení termínu zhotovení do 27. 2. 2025.

Usnesení č. 9/20/2024

Zastupitelstvo schvaluje uzavření Dodatku č. 1 ke Smlouvě o dílo na „Parcely Dolní Adršpach“ uzavřené dne 10. 6. 2024 mezi obcí Adršpach a firmou Mjölking s.r.o., Praha. Jedná se o prodloužení termínu zhotovení do 30. 4. 2025.

Usnesení č. 10/20/2024

Zastupitelstvo schvaluje uzavření Dodatku č. 1 ke Smlouvě o dílo na „Intenzifikace ČOV Dolní Adršpach“ ke smlouvě o dílo uzavřené dne 14. 8. 2024 mezi obcí Adršpach a firmou Ing. Radim Mach, Verneřovice. Jedná se o méněpráce ve výši 40 456,48 Kč bez DPH.

Usnesení č. 11/20/2024

Zastupitelstvo schvaluje cenu vodného od 1. 1. 2025 ve výši 49,70 Kč bez DPH.

Usnesení č. 12/20/2024

Zastupitelstvo schvaluje finanční nabídku firmy MOSTAŘI CZ s.r.o., Sirovátka na zpracování projektové dokumentace na opravu mostních objektů M-02, M-03 v Adršpachu za cenu 369 000 Kč bez DPH.

Usnesení č. 13/20/2024

Zastupitelstvo schvaluje uzavření a podpis smlouvy o spolupráci mezi obcí Adršpach a Centrem sociálních služeb Naděje Broumov s platností od 1. 1. 2025. Jedná se o poskytování sociálních služeb na Broumovsku. Výše příspěvku činí 1% z daňových výnosů roku.

Usnesení č. 14/20/2024

Zastupitelstvo schvaluje cenovou nabídku firmy CROSS Zlín, a.s. ve výši 165 527,50 Kč bez DPH za 4 nové platební terminály na parkovišti v Dolním Adršpachu.

Usnesení č. 17/20/2024

Zastupitelstvo v postavení valné hromady společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. pověřuje jednatele společnosti Technické služby Adršpach, s. r. o. k uzavření smlouvy o partnerství a vzájemné spolupráci se Společností pro destinační management Broumova o.p.s. sídlo: Klášterní 1, 550 01 Broumov IČ: 02326159, DIČ: CZ02326159.

Platnost smlouvy na období 12/2024 – 11/2025 ve výši 200 000 Kč.

Usnesení č. 18/20/2024

Zastupitelstvo v postavení valné hromady společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. schvaluje rozpočet společnosti Technické služby Adršpach, s. r. o. na rok 2025

Náklady celkem: 69 000 000 Kč

Výnosy celkem: 85 000 000 Kč

Hospodářský výsledek: 16 000 000 Kč.

Usnesení č. 19/20/2024

Zastupitelstvo v postavení valné hromady společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. schvaluje vyhodnocení VR na výběr organizátora architektonické soutěže na Architektonickou studii nového vstupu do Adršpachských skal a jeho bezprostředního okolí.

Byla vybrána firma „Centre for Central European Architecture“ spolek, U půjčovny 953/4, Nové Město, 110 00 Praha, IČ 26546370 za cenu 735 000 Kč celkem.

Usnesení č. 20/20/2024

Zastupitelstvo v postavení valné hromady společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. pověřuje jednatele společnosti Technické služby Adršpach, s. r. o. k uzavření smlouvy s organizátorem architektonické soutěže na Architektonickou studii nového vstupu do Adršpachských skal a jeho bezprostředního okolí, „Centre for Central European Architecture“ spolek, U půjčovny 953/4, Nové Město, 110 00 Praha, IČ 26546370 za cenu 735 000 Kč celkem.

Usnesení č. 21/20/2024

Zastupitelstvo v postavení valné hromady společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. schvaluje poskytnutí finančních darů ve výši 800 000 Kč z rozpočtu společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. 2024. S jednotlivými žadateli budou uzavřeny darovací smlouvy dle přílohy tohoto usnesení.

Usnesení č. 22/20/2024

Zastupitelstvo v postavení valné hromady společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. schvaluje revokaci Usnesení č. 21/20/2024

Usnesení č. 23/20/2024

Zastupitelstvo v postavení valné hromady společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. schvaluje poskytnutí

finančních darů ve výši 518 000 Kč z rozpočtu společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. 2024. S jednotlivými žadateli budou uzavřeny darovací smlouvy dle přílohy tohoto usnesení.

Usnesení č. 24/20/2024

Zastupitelstvo v postavení valné hromady společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. pověřuje jednatele Technické služby Adršpach, s. r. o. k uzavření smlouvy se společností Autostyl, a. s., Horská 579, Střední Předměstí, 541 01 Trutnov, IČ 24727741 na nákup vozidla TOYOTA HILUX – MY '25 TCE MY25, Sklápečci nástavba – třístranný sklápěč 2500x1800x400 ve výši 973 426 Kč bez DPH.

Usnesení č. 1/21/2025

Zastupitelstvo schvaluje Rozpočtové opatření č. 1/2025.

Usnesení č. 2/21/2025

Zastupitelstvo schvaluje složení kauce pro budoucí nájemníky v obecních bytech v čp. 114, 128, 141 v Horním Adršpachu ve výši 3 nájmů.

Usnesení č. 3/21/2025

Zastupitelstvo schvaluje Vnitřní směrnici obce Adršpach o cestovních náhradách č. 6/2025.

Usnesení č. 4/21/2025

Zastupitelstvo schvaluje Vnitřní směrnici obce Adršpach k tvorbě a čerpání sociálního fondu č. 10/2025.

Usnesení č. 5/21/2025

Zastupitelstvo schvaluje Vnitřní směrnici obce Adršpach o finanční kontrole č. 12/2025.

Usnesení č. 6/21/2025

Zastupitelstvo schvaluje Výroční zprávu obce Adršpach za rok 2024 dle zákona č.106/1999 Sb..

Usnesení č. 7/21/2025

Zastupitelstvo schvaluje uzavření a podpis Smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení služebnosti č. E617-S-6215/2024 mezi Správou železnic, s.o., Praha a obcí Adršpach týkající se části pozemků p.č. 1085/2 o předpokládané výměře 18 m² a 1091/2 o předpokládané výměře 11 m² v k.ú. Dolní Adršpach.

Usnesení č. 8/21/2025

Zastupitelstvo schvaluje uzavření Dodatku č. 1 ke Smlouvě o dílo č. CZ350.24.0585.1 uzavřené dne 26. 11. 2024 mezi obcí Adršpach a firmou PORR a.s., Praha na akci „Statické zajištění domu čp. 52 v Dolním Adršpachu“. Jedná se o méněnáklady ve výši 157 971 Kč bez DPH.

Usnesení č. 9/21/2025

Zastupitelstvo schvaluje záměr pachtu pozemků p.č. 1034 a p.č. 1036 v k.ú. Dolní Adršpach.

Usnesení č. 10/21/2025

Zastupitelstvo schvaluje žádost LV, Teplice nad Metují o uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene – služebnosti – jedná se o pozemky p.č. 1112 a p.č. 1175 v k.ú. Horní Adršpach – služebnost na inženýrské síti, přípojky a přístup k nemovitosti.

Usnesení č. 11/21/2025

Zastupitelstvo schvaluje žádost RF, Frenštát pod Radhoštěm k pořádání automobilových závodů v obci Chvaleč na silnici III/30110 ve dnech 26. 4. 2024 – 27. 4. 2024 od 7.00 do 18.00 hodin.

Usnesení č. 16/21/2025

Zastupitelstvo v postavení valné hromady společnosti Technické služby Adršpach s.r.o., schvaluje Dodatek č.3/2025 ke Směrnici pro úpravu pracovních výhod. Příspěvek na stravování od 1. 1. 2025, „Stravenkový paušál“, ve výši 123,90 Kč.

Usnesení č. 1/23/2025

Zastupitelstvo schvaluje výběrové řízení na zhotovitele

díla „Obecní dům Adršpach“. Jedná se o veřejnou zakázku malého rozsahu za maximálně přípustnou cenu 14 milionů Kč bez DPH. Zveřejnění zakázky včetně všech podkladů proběhne 14. 4. 2025 na portálu Vhodné uveřejnění.

Usnesení č. 5/23/2025

Zastupitelstvo schvaluje výběrové řízení na zhotovitele díla „Oprava jižní a západní fasády zámku Adršpach“. Jedná se o veřejnou zakázku malého rozsahu za maximálně přípustnou cenu 5,6 milionu Kč bez DPH. Zveřejnění zakázky včetně všech podkladů proběhne 14. 4. 2025 na portálu Vhodné uveřejnění.

Usnesení č. 9/23/2025

Zastupitelstvo schvaluje upřesnění podmínek svozu trávy + ostatního bioodpadu prostřednictvím Technických služeb Adršpach s.r.o.. Úprava ceny za svoz + intervaly svozů.

Usnesení č. 10/23/2025

Zastupitelstvo schvaluje výpověď dohodou obou stran Smlouvy o výpůjčce, uzavřené mezi obcí Adršpach a TJ Jiskra, z.s., Horní Adršpach 126, týkající se provozování bike parku na pozemku p.č. 551/14 v k.ú. Horní Adršpach.

Usnesení č. 11/23/2025

Zastupitelstvo schvaluje uzavření a podpis Příkazní smlouvy č. 2011/2025 mezi obcí Adršpach a firmou DENNES, s.r.o., Praha na pořízení změny č. 6 územního plánu Adršpach za cenu 258 000 Kč bez DPH.

Usnesení č. 12/23/2025

Zastupitelstvo schvaluje uzavření a podpis Příkazní smlouvy č. 1903/2025 mezi obcí Adršpach a firmou DENNES, s.r.o., Praha na řešení stavební uzávěry na území obce Adršpach za cenu 165 000 Kč bez DPH.

Usnesení č. 13/23/2025

Zastupitelstvo schvaluje žádost o uzavření smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene mezi obcí Adršpach a firmou Energomontáže Votroubek s.r.o., Rychnov nad Kněžnou. Jedná se o pozemky p.č. 1153/5 a 1153/6 v k.ú. Dolní Adršpach ke stavbě Dolní Adršpach – knn pro st.č. 154.

Usnesení č. 22/23/2025

Zastupitelstvo schvaluje pořízení územního opatření o stavební uzávěře pro správní území obce Adršpach. Podle § 27 odst. 2 písm. d) zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, o pořízení územního opatření o stavební uzávěře pro správní území obce Adršpach.

Tato stavební uzávěra bude mít omezenou platnost do doby nabytí účinnosti nyní pořizované Změny č. 6 Územního plánu obce Adršpach.

Usnesení č. 16/23/2025

Zastupitelstvo schvaluje záměr pachtu části pozemku p.č. 1176 o výměře 1409 m², části pozemku p.č. 1138 o výměře 339 m², části pozemku p.č. 1062 o výměře 253 m², části pozemku p.č. 1045 o výměře 899 m², části pozemku p.č. 1026 o výměře 517 m², a pozemku p.č. 617/2 o výměře 5191 m² vše v k.ú. Horní Adršpach.

Usnesení č. 17/23/2025

Zastupitelstvo schvaluje záměr pronájmu části pozemku p.č. 1153/6 v k.ú. Dolní Adršpach o výměře 0,8 m².

Usnesení č. 18/23/2025

Zastupitelstvo schvaluje požadavek zastupitelky PN o uvedení jmen zastupitelů při hlasování o adresném pronájmu pozemku st.p.č. včetně budovy o celkové výměře 2198 m² v k.ú. Dolní Adršpach.

Usnesení č. 21/23/2025

Zastupitelstvo schvaluje uzavření třístranné „Smlouvy o poskytování právních služeb“ mezi Frank Bold Advokáti, s.r.o., Brno, obcí Adršpach a firmou DENNES s.r.o., Praha. Předmětem smlouvy jsou věci územního opatření o stavební uzávěře a změny územního plánu.

Usnesení č. 23/23/2025

Zastupitelstvo v postavení valné hromady společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. schvaluje uspořádání veřejné otevřené jednofázové soutěže o návrh „Nový vstup do Adršpašských skal a jeho bezprostředního okolí“.

Soutěžní podmínky a soutěžní zadání dle předloženého návrhu pro jednofázovou soutěž „Nový vstup do Adršpašských skal a jeho bezprostředního okolí“. Výši odměn soutěžícím dle předloženého návrhu pro jednofázovou soutěž „Nový vstup do Adršpašských skal a jeho bezprostředního okolí“.

Usnesení č. 1/24/2025

Zastupitelstvo schvaluje výběrové řízení na zhotovitele díla „Projektová dokumentace vytápění mateřská školka Adršpach“. Jedná se o veřejnou zakázku malého rozsahu za maximálně přípustnou cenu 200 000 Kč bez DPH. Zveřejnění zakázky včetně všech podkladů proběhne 19. 5. 2025.

Oslovené firmy:

- Tektum spol.s.r.o., Horská 72, 541 01 Trutnov
- THERMO PLUS, Ing. Karel Peterka, Ostrčilova 930, 541 01 Trutnov
- PROXION s.r.o., Hurdálkova 156, 547 01 Náchod

Usnesení č. 2/24/2025

Zastupitelstvo schvaluje otevírání a posuzování došlých nabídek na výběrové řízení na zhotovitele díla „Projektová dokumentace vytápění mateřská školka Adršpach“, které proběhne dne 2. 6. 2025 v 10.00 hodin na Obecním úřadu v Horním Adršpachu ve složení: předseda – Jakub Vajda, členové – Jan Šprinc, Zdeněk Zatloukal, Lukáš Krecbach.

Usnesení č. 3/24/2025

Zastupitelstvo schvaluje finanční nabídku Ing. Radka Myšky ve výši 10 000 Kč celkem za administraci výběrového řízení na zhotovitele díla „Projektová dokumentace vytápění mateřská školka Adršpach“.

Usnesení č. 4/24/2025

Zastupitelstvo schvaluje uzavření smlouvy o dílo komisí vybraným a doporučeným uchazečem zakázky na zhotovitele díla „Projektová dokumentace vytápění mateřská školka Adršpach“. Zastupitelstvo schvaluje a pověřuje starostu obce Adršpach pana Jakuba Vajdu uzavřením smlouvy.

Usnesení č. 5/24/2025

Zastupitelstvo schvaluje výběrové řízení na zhotovitele díla „Sanace kanalizace u čp. 82, Adršpach“. Jedná se o veřejnou zakázku malého rozsahu za maximálně přípustnou cenu 2,8 milionu Kč bez DPH. Zveřejnění zakázky včetně všech podkladů proběhne 19. 5. 2025.

Oslovené firmy:

- ČKV Praha s.r.o., Praha 10
- Zepiris s.r.o., Mezi vodami 27, 143 00 Praha
- VODA CZ SERVICE, Hořenice 45, 551 01 Jaroměř
- Trasko BVT s.r.o., 682 01 Vyškov

Usnesení č. 6/24/2025

Zastupitelstvo schvaluje otevírání a posuzování došlých nabídek na výběrové řízení na zhotovitele díla „Sanace kanalizace u čp. 82, Adršpach“, které proběhne dne 2. 6. 2025 v 10.00 hodin na Obecním úřadu v Horním Adršpachu ve složení: předseda – Jakub Vajda, členové – Jan Šprinc, Zdeněk Zatloukal, Lukáš Krecbach.

Usnesení č. 7/24/2025

Zastupitelstvo schvaluje finanční nabídku Ing. Radka Myšky ve výši 10 000 Kč celkem za administraci výběrového řízení na zhotovitele díla „Sanace kanalizace u čp. 82, Adršpach“.

Usnesení č. 8/24/2025

Zastupitelstvo schvaluje uzavření smlouvy o dílo komisí vybraným a doporučeným uchazečem zakázky na zhotovitele díla „Sanace kanalizace u čp. 82, Adršpach“. Zastupitelstvo schvaluje a pověřuje starostu obce Adršpach pana Jakuba Vajdu uzavřením smlouvy.

Usnesení č. 9/24/2025

Zastupitelstvo schvaluje výběrové řízení na proces-

ní audit společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. Zveřejnění zakázky včetně všech podkladů proběhne 28. 5. 2025 na portálu vhodné uveřejnění.

Usnesení č. 10/24/2025

Zastupitelstvo schvaluje otevírání a posuzování došlých nabídek na výběrové řízení na procesní audit společnosti Technické služby Adršpach s.r.o., které proběhne dne 11. 6. 2025 v 10.00 hodin na Obecním úřadu v Horním Adršpachu ve složení: předseda – Jakub Vajda, členové – Jan Šprinc, Zdeněk Zatloukal, Lukáš Krecbach.

Usnesení č. 11/24/2025

Zastupitelstvo schvaluje finanční nabídku firmy REL-SIE consulting s.r.o., Praha ve výši 10 000 Kč celkem za administraci výběrového řízení na procesní audit společnosti Technické služby Adršpach s.r.o.

Usnesení č. 12/24/2025

Zastupitelstvo schvaluje uzavření smlouvy o dílo komisí vybraným a doporučeným uchazečem zakázky na procesní audit společnosti Technické služby Adršpach s.r.o., Adršpach“. Zastupitelstvo schvaluje a pověřuje starostu obce Adršpach pana Jakuba Vajdu uzavřením smlouvy.

Usnesení č. 13/24/2025

Zastupitelstvo schvaluje opravu tiskové chyby v bodu č. 2/23/2025 usnesení č. 23/2025 ze dne 3. 4. 2025, kde bylo chybně uvedeno datum 5. 5. 2025, a mělo být uvedeno datum 19. 5.

Usnesení č. 14/24/2025

Zastupitelstvo schvaluje úhradu faktur v celkové výši 641 560 Kč panu JV, Šonov za výměnu potrubí teplé a studené vody v čp. 141 v Horním Adršpachu.

Usnesení č. 15/24/2025

Zastupitelstvo schvaluje Rozpočtové opatření č. 5/2025, viz příloha usnesení.

Usnesení č. 16/24/2025

Zastupitelstvo schvaluje finanční nabídku firmy Mjölk s.r.o., Praha ve výši 180 000 Kč bez DPH na zpracování projektové dokumentace „Rekonstrukce hasičské zbrojnice v Dolním Adršpachu“.

Usnesení č. 17/24/2025

Zastupitelstvo schvaluje finanční nabídku firmy Mjölk s.r.o., Praha ve výši 105 000 Kč bez DPH na zpracování architektonického návrhu a projektové dokumentace na vstup do mateřské školy Adršpach.

Usnesení č. 18/24/2025

Zastupitelstvo schvaluje finanční nabídku firmy Mjölk s.r.o., Praha ve výši 315 000 Kč bez DPH na zpracování projektu interiéru (DPI) pro projekt Obecního domu v Horním Adršpachu.

Usnesení č. 19/24/2025

Zastupitelstvo schvaluje stanovení komise pro evaluaci Strategického plánu obce Adršpach 2022–2032 ve složení starosta Jakub Vajda, místostarosta Mgr. Tomáš Dimter, Lukáš Krecbach, Jaroslav Tuček. Evaluační zpráva bude předložena na dalším zasedání zastupitelstva.

Usnesení č. 20/24/2025

Zastupitelstvo schvaluje povolení připojení nemovitostí na obecní kanalizaci v k.ú. Dolní Adršpach s platností od 1. 6. 2025. Umožnit připojení stávajícím objektům, které doteď nebylo možné z kapacitních důvodů připojit. Při výstavbě nových nemovitostí bude schválení připojení podléhat rozhodnutí zastupitelstva.

Usnesení č. 21/24/2025

Zastupitelstvo schvaluje pacht částí pozemku p.č. 1176 o výměře 1409 m², části pozemku p.č. 1138 o výměře 339 m², části pozemku p.č. 1062 o výměře 253 m², části pozemku p.č. 1045 o výměře 899 m², části pozemku p.č. 1026 o výměře 517 m², a pozemku p.č. 617/2 o výměře 5191 m² vše v k.ú. Horní Adršpach za cenu 3 000 Kč/1ha.

Usnesení č. 22/24/2025

Zastupitelstvo schvaluje pronájem části pozemku p.č. 1153/6 v k.ú. Dolní Adršpach o výměře 0,8 m² Ekofarmě Adršpach s.r.o. za cenu 500 Kč za 1 měsíc.

Usnesení č. 24/24/2025

Zastupitelstvo v postavení valné hromady společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. schvaluje zakoupení nové sanitární buňky za cenu 773 613,50 Kč včetně DPH od firmy AB – Cont s.r.o., Hradec Králové. Jedná se o noční WC.

Usnesení č. 25/24/2025

Zastupitelstvo v postavení valné hromady společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. schvaluje účetní závěrku společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. za rok 2024, viz příloha usnesení.

Usnesení č. 26/24/2025

Zastupitelstvo v postavení valné hromady společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. schvaluje Převod zisku společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. ve výši 18 000 000 Kč.

- Částka ve výši 15 569 426,99 Kč bude převedena na účet obce Adršpach, IČ 00653560, jako výplata podílu na zisku vytvořeném v roce 2024.
- Částka ve výši 2 430 573,01 Kč bude převedena na účet obce Adršpach, IČ 00653560, jako výplata z nerozděleného zisku minulých let.

Usnesení č. 1/25/2025

Zastupitelstvo schvaluje celoroční hospodaření obce Adršpach a závěrečný účet obce za rok 2024 včetně zprávy Krajského úřadu, Hradec Králové z přezkoumání výsledku hospodaření obce Adršpach za rok 2024 bez výhrad.

Usnesení č. 2/25/2025

Zastupitelstvo schvaluje účetní závěrku obce Adršpach k 31. 12. 2024 dle předlohy.

Usnesení č. 3/25/2025

Zastupitelstvo schvaluje účetní závěrku Základní školy a mateřské školy, Adršpach k 31. 12. 2024 dle předlohy.

Usnesení č. 4/25/2025

Zastupitelstvo schvaluje Rozpočtové opatření č. 7/2025, viz příloha usnesení.

Usnesení č. 5/25/2025

Zastupitelstvo schvaluje smlouvu o poskytnutí daru ve výši 23 000 Kč z rozpočtu obce společnosti Za poklady Boumovska o.p.s. na krytí části nákladů 20. ročníku mezinárodního festivalu Za poklady Broumovska 2025.

Usnesení č. 6/25/2025

Zastupitelstvo schvaluje revokaci bodu č. 9/24/2025 z usnesení č. 24/2025 ze dne 15. 5. 2025.

Usnesení č. 7/25/2025

Zastupitelstvo schvaluje revokaci bodu č. 10/25/2025 z usnesení č. 24/2025 ze dne 15. 5. 2025.

Usnesení č. 8/25/2025

Zastupitelstvo schvaluje prodloužení funkčního období ředitele Základní a mateřské školy, Adršpach od 1. 8. 2025 do 31. 7. 2031.

Usnesení č. 9/25/2025

Zastupitelstvo schvaluje uzavření smlouvy č. 25_SOB01_4122497812 o smlouvě budoucí o připojení odběrných elektrických zařízení k distribuční soustavě mezi firmou ČEZ Distribuce, a.s., Děčín a obcí Adršpach. Jedná se o pozemek p.č. 51 v k.ú. Horní Adršpach za cenu ve výši 425 040 Kč.

Usnesení č. 1/26/2025

Zastupitelstvo schvaluje zrušení výběrového řízení na akci FVE na veřejných objektech obce Adršpach.

Usnesení č. 2/26/2025

Zastupitelstvo schvaluje výběrové řízení na „FVE na veřejných objektech obce Adršpach“. Jedná se o veřej-

nou zakázku malého rozsahu za maximálně přípustnou cenu 2,5 milionu Kč bez DPH.

Usnesení č. 3/26/2025

Zastupitelstvo schvaluje uzavření smlouvy o dílo komisi vybraným a doporučeným uchazečem zakázky „FVE na veřejných budovách obce Adršpach“. Zastupitelstvo schvaluje a pověřuje starostu obce Adršpach pana Jakuba Vajdu uzavřením smlouvy.

Usnesení č. 4/26/2025

Zastupitelstvo schvaluje úhradu faktury ve výši 1 994 925, 34 Kč bez DPH firmě Silnice Svoboda a.s., Jetřichov za opravu celého povrchu cyklostezky v Dolním Adršpachu po povodních v září 2024.

Usnesení č. 5/26/2025

Zastupitelstvo schvaluje Rozpočtové opatření č. 8/2025, viz příloha usnesení.

Usnesení č. 6/26/2025

Zastupitelstvo v postavení valné hromady společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. schvaluje revokaci bodu č. 24/20/2024 z usnesení č. 20/2024 ze dne 19. 12. 2024.

Usnesení č. 7/26/2025

Zastupitelstvo v postavení valné hromady společnosti Technické služby Adršpach s.r.o. schvaluje cenovou nabídku na zakoupení nového užitkového vozu Volkswagen Crafter podvozek 35 130kW 8 AU 4MOT SR za cenu 1 133 554,55 Kč bez DPH.

Zastupitelstvo obce schvaluje:**Usnesení č. 1/27/2025**

Zastupitelstvo schvaluje uzavření a podpis Dodatku č.1 ke smlouvě o dílo na akci „Oprava jižní a západní fasády zámek Adršpach“ uzavřené dne 26. 5. 2025 mezi obcí Adršpach a firmou Rospromcompani s.r.o., Praha 5. Jedná se o méně náklady ve výši 1 455 459 Kč bez DPH 21 %, 1 761 105 Kč včetně DPH 21 %.

Usnesení č. 2/27/2025

Zastupitelstvo schvaluje uzavření a podpis Dodatku č.1 ke smlouvě o dílo č. 841/TB/RF/2025/RFHO na akci „Cesta Horní Adršpach“ uzavřená dne 2. 4. 2025 mezi obcí Adršpach a firmou STRABAG a.s., Praha. Jedná se o více náklady ve výši 356 439 Kč bez DPH 21 %, 431 291 Kč včetně DPH 21 %. Celá částka vstupuje do nákladů obce včetně DPH.

Usnesení č. 3/27/2025

Zastupitelstvo schvaluje uzavření a podpis Dodatku č. 2 ke smlouvě o dílo na akci „Dolní Adršpach – doplnění vodovodu“ uzavřené dne 9. 8. 2024 mezi obcí Adršpach a firmou MOVIS Hronov, s.r.o., Hronov. Jedná se o prodloužení termínu realizace díla do 31. 12. 2025.

Usnesení č. 4/27/2025

Zastupitelstvo schvaluje uzavření a podpis Dodatku č. 2 ke smlouvě o dílo na akci „Adršpach – chodník z Horního do Dolního Adršpachu“ uzavřené dne 6. 5. 2024 mezi obcí Adršpach a firmou PORR a.s., Praha 10. Jedná se o více náklady ve výši 3 517 343 Kč bez DPH 21 %, 4 255 985 Kč včetně DPH 21 %. Celá částka vstupuje do nákladů obce včetně DPH.

Usnesení č. 5/27/2025

Zastupitelstvo schvaluje uzavření a podpis Dodatku č. 2 ke smlouvě o dílo na akci „Adršpach – chodník z Horního do Dolního Adršpachu – propojení III a IV. etapy“ uzavřené dne 20. 6. 2024 mezi obcí Adršpach a firmou PORR a.s., Praha 10. Jedná se o více náklady ve výši 138 739 Kč bez DPH 21 %, 167 874 Kč včetně DPH 21 %. Celá částka vstupuje do nákladů obce včetně DPH.

Usnesení č. 6/27/2025

Zastupitelstvo schvaluje uzavření a podpis Dodatku č.1 ke smlouvě o dílo na akci „Obecní dům v Horním Adršpachu“ uzavřené dne 24. 6. 2025 mezi obcí Adršpach a firmou MV staving s.r.o., Všeliby – Studnice. Jedná se o více náklady ve výši 169 165 Kč bez DPH 21 %, 204 469,65 Kč včetně DPH 21 %.

Usnesení č. 7/27/2025

Zastupitelstvo schvaluje zrušení výběrového řízení na akci FVE na veřejných objektech obce Adršpach.

Usnesení č. 8/27/2025

Zastupitelstvo schvaluje výběrové řízení na „FVE na veřejných objektech obce Adršpach“. Jedná se o veřejnou zakázku malého rozsahu za maximálně přípustnou cenu 2,5 milionu Kč bez DPH. Zveřejnění zakázky včetně všech podkladů proběhne 30. 9. 2025 na portálu vhodně uveřejnění.

Usnesení č. 9/27/2025

Zastupitelstvo schvaluje finanční nabídku ve výši 495 000 Kč bez DPH 21 %, 598 950 Kč včetně DPH 21 % od firmy UMBRELLA s.r.o., Trutnov za třídění a drvení odpadu včetně odvozu na „Pecháči“. Celá částka vstupuje do nákladů obce včetně DPH.

Usnesení č. 10/27/2025

Zastupitelstvo schvaluje finanční nabídku ve výši 226 450 Kč bez DPH 21 %, 274 005 Kč včetně DPH 21 % od firmy Geošrafo s.r.o., Hradec Králové za zápis veškerých sítí v obci Adršpach do digitální technické mapy Královéhradeckého kraje. Celá částka vstupuje do nákladů obce včetně DPH.

Usnesení č. 11/27/2025

Zastupitelstvo schvaluje změnu financování nepedagogických zaměstnanců příspěvkové organizace Základní školy a mateřské školy, Adršpach od 1. 1. 2026. Obec Adršpach, jako zřizovatel, schvaluje dle předložených pravidel Variantu 1. Stávající nepedagogičtí zaměstnanci příspěvkové organizace zůstanou od 1. 1. 2026 zaměstnanci příspěvkové organizace.

Usnesení č. 13/27/2025

Zastupitelstvo schvaluje pořádání jubilejního 30. ročníku Středečního poháru dne 24. 9. 2025 od 15.00 do 19.00 hodin na louce za parkovištěm v Dolním Adršpachu. Bezplatné parkování pro závodníky a připojení ke zdroji elektrické energie z pokladny parkoviště na základě žádosti PK.

Usnesení č. 14/27/2025

Zastupitelstvo schvaluje podporu krajského poháru ADRŠPAŠSKÝ KROS 2025 dne 18. 10. 2025. (parkování závodníků s doprovodem zdarma na parkovišti u nádraží, volný vstup závodníků s doprovodem do skal, natažení elektrické přípojky, zapůjčení mikrofónu a příslušenství, značení tratí pod Křížových vrchem, postavení přístřešku pro prezentaci na základě žádosti KŠ.

Zastupitelstvo zamítá**Usnesení č. 15/20/2024**

Zastupitelstvo zamítá žádost firmy Crescon a.s. a Adršpach Real a.s. o umožnění připojení na stávající kanalizační systém obce Adršpach. Jedná se o napojení celoročního rekreačního střediska.

Usnesení č. 16/20/2024

Zastupitelstvo zamítá žádost OK, Horní Adršpach 110 o zakoupení částí pozemků a stavby ve vlastnictví obce Adršpach. Jedná se o pozemek p.č. 157, p.č. 826 a p.č. 830/2 vše v k.ú. Horní Adršpach.

Usnesení č. 12/21/2025

Zastupitelstvo zamítá žádost PF, Dolní Adršpach 31 o připojení k veřejné kanalizaci.

Usnesení č. 13/21/2025

Zastupitelstvo zamítá žádost FT, Horní Rybníky 54 o prodej části pozemku p.č. 1032 v k.ú. Dolní Adršpach.

Usnesení č. 14/21/2025

Zastupitelstvo zamítá žádost KK a EV, Hutky o pronájem části obecního pozemku k provozování udržitelného stánku se suvenýry a spolupráci na edukaci o ochraně přírody.

Usnesení č. 15/21/2025

Zastupitelstvo zamítá žádost JŠ, Police nad Metují o souhlasné stanovisko k územnímu a stavebnímu řízení pro stavbu „Galerie Ozvěna“ v Dolním Adršpachu.

Usnesení č. 23/24/2025

Zastupitelstvo zamítá návrh pokračování provozu Zásilkovny s.r.o. v Horním Adršpachu za 4 000 Kč měsíčně.

Zastupitelstvo bere na vědomí zápis Bytové komise č. 6/2025 ze dne 15. 1. 2025 – přidělení bytu č. 6F v čp. 114 v Horním Adršpachu slečně AH na dobu určitou, 12 měsíců.

Zastupitelstvo bere na vědomí Veřejnou vyhlášku Zeměměřičského úřadu Praha o provádění zeměměřičských prací pro vedení základní báze geografických dat ČR v letošním roce na území obce Adršpach.

Zastupitelstvo bere na vědomí pověření starosty jednáním o podmínkách instalace úsekového měření v obci Adršpach.

Zastupitelstvo bere na vědomí oznámení o výsledku výběru zhotovitele „Cesta Horní Adršpach“. Komisi byla vybrána firma STRABAG, a.s., Praha za cenu 1 977 146,79 Kč bez DPH.

Zastupitelstvo bere na vědomí oznámení o výsledku výběru zhotovitele „Cesta na Pecháček“. Komisi byla vybrána firma SILNICE SVOBODA a.s., Jetřichov za cenu 3 950 099,49 Kč bez DPH.

Zastupitelstvo bere na vědomí rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí České republiky v rámci Programu financovaného z prostředků Modernizačního fondu ve výši 2 510 454,13 Kč na akci FVE na veřejných objektech obce Adršpach.

Zastupitelstvo bere na vědomí zápis Kontrolního výboru z provedené kontroly usnesení Zastupitelstva obce Adršpach za období září 2024 až únor 2025 ze dne 9. 3. 2025.

Zastupitelstvo bere na vědomí oznámení o výsledku výběru zhotovitele na akci „Oprava jižní a západní fasády zámek Adršpach“. Komisi byla vybrána firma

ROSPROM COMPANI CZ s.r.o., Kováků 3210/26, Praha 5 za cenu 5 282 871,75 Kč bez DPH.

Zastupitelstvo bere na vědomí rozpočtové opatření č. 6/2025, viz příloha usnesení.

Zastupitelstvo bere na vědomí oznámení o výsledku výběru zhotovitele „Sanace kanalizace u čp. 82 Dolní Adršpach“. Komisi byla vybrána firma Trasko BVT s.r.o., Vyškov za cenu 2 179 692,31 Kč bez DPH.

Zastupitelstvo bere na vědomí oznámení o výsledku výběru zhotovitele „Projektová dokumentace vytápění mateřská škola Adršpach“. Komisi byla vybrána firma Tekturn spol s.r.o., Trutnov za cenu 97 000 Kč bez DPH.

Zastupitelstvo bere na vědomí oznámení o výsledku výběru zhotovitele na akci „FVE na veřejných budovách obce Adršpach“. Komisi byla vybrána firma NOE BUILDER a.s., Kutnohorská 309/84, Praha za cenu 1 629 973 Kč bez DPH.

Zastupitelstvo bere na vědomí opravu tiskové chyby z bodu 7/25/2025 místo revokace bodu č. 10/24/2025 bylo napsáno 10/25/2025. Tedy správně zní 10/24/2025.

Zastupitelstvo pověřuje:**Usnesení č. 19/23/2025**

Zastupitelstvo pověřuje Kontrolní výbor obce Adršpach provedením kontroly společnosti Technické služby Adršpach s.r.o..

Usnesení č. 20/23/2025

Zastupitelstvo pověřuje Finanční výbor obce Adršpach provedením kontroly společnosti Technické služby Adršpach s.r.o..

PŘÍJEMNÉ PROŽITÍ VÁNOČNÍCH
SVÁTKŮ A ŠTASTNÝ NOVÝ ROK 2026
PŘEJE OBEC ADRŠPACH

Obyvatelé se ptají

Následující diskuze není prostým přepisem audionahrávky pořízené na veřejném zasedání zastupitelstva. Otázky a odpovědi jsme vybírali a krátili s ohledem na jejich informační hodnotu. Autentickou podobu všech otázek a odpovědí si můžete pustit na webu obce, případně shlédnout záznam zasedání na YouTube.

Jak postupují práce na úsekovém měření?

Jednáme o instalaci úsekového měření s několika městy s rozšířenou působností, které za nás mohou organizačně převzít správu tohoto zařízení. Adršpach nemá zákonný nárok úsekové měření provozovat. Po neúspěšném jednání s Trutnovem vloni jsme se obrátili na Náchod. Zprvu pozitivně se vyvíjející jednání nakonec uvízla na mrtvém bodě pro velký zájem jiných obcí, které spadají pod Náchod a které musí Náchod vybavit úsekovým měřením přednostně. Souběžně také jednáme s Broumovem, který nedávno instaloval první úsekové radary v katastru města. Tím pádem se snad otevře možnost, aby Broumov kývl na náš opakovaný požadavek o zajištění bezpečnějšího provozu na komunikaci.

Uvažovali jste o jiném způsobu regulace rychlosti, například v podobě zpomalovacích semaforů?

ORP Náchod ani Broumov, se kterými jednáme, podobný systém neprovozují. Úsekové měření se ukazuje jako neefektivnější.

Proč mají obecní byty Technické služby?

Obecní byt mají Technické služby k dispozici pro kvalifikované zaměstnance, které se zatím nedaří najít mezi obyvateli Adršpachu a blízkého okolí. Možnost nabídnout bydlení přímo v místě zaměstnání zvyšuje šanci firmy získat potřebné odborníky, kteří by jinak do této oblasti nepřišli pracovat.

Co budete dělat se školkou? Už několik let si stěžujeme na výskyt plísní a padání ledu ze střechy na schodiště a na místo, kde parkují auta.

Během léta jsme stavebně vyřešili největší problémy. Co se padání ledu ze střechy týče, máme projekt a jednáme s ČEZem o přeložení kabelu, který brání instalaci střechy chránící celé schodiště.

Jak to vypadá s naším adršpašským rybníkem?

Máme sice projektovou dokumentaci, ale ne v takové podobě, jak by měla vypadat. Rybník je tedy minimálně o rok zdržený. Nicméně věříme, že do jara získáme stavební povolení.

Jak jsou na tom stavební pozemky v Dolním Adršpachu?

V současné chvíli řešíme v Dolním Adršpachu stavební uzávěru, nicméně na pozemky máme kompletní a odsouhlasenou projektovou dokumentaci. Jakmile skončí stavební uzávěra a spustíme inženýring, můžeme začít pozemky prodávat. Žádné výjimky udělovat nebudeme, dokud se nerozeběhne změna územního plánu číslo 6.

Máte představu časového horizontu, kdy by se to mohlo rozběhnout?

Stavební uzávěra má časové omezení dvou let, takže už jenom rok a několik měsíců.

Už mnoho let se na zastupitelstvo vrací požadavek nebo prosba o zhotovení 2 laviček na cyklostezce mezi Dolním Adršpachem a Skalním mlýnem. Je možné s tím něco udělat?

Už jsme to probírali s Technickými službami několikrát. Jejich názor je, že to není vhodné, zejména s ohledem na úklid, vlastnictví pozemků a podobně. Lavičky tudíž na této trase nyní osazovat nebudeme.

Děkujeme za kontejner pro lidi, kteří bydlí na stráni v Dolním Adršpachu naproti hostince U Tošovských. Ale nebylo by možné přidat i kontejner na plast?

Věc se má tak: Jakmile se v Dolním Adršpachu objeví kontejner na plast, do jednoho dne jej lidé naplní. V pondělí ho popeláři vyvezou, ale do hodiny je zase plný. Někdy plastem, občas směsným odpadem... Ale možností pro obyvatele je požádat si o popelnici na plast, tu vám zdarma poskytneme, ale budete si ji muset vozit prázdnou od silnice nahoru a plnou zase dolů, nahoru popeláři nezajíždějí.

Co ty dva vraky na parkovišti u autobusové zastávky?

Jsou pryč. Jakmile uplyne dvouměsíční lhůta, můžeme je nechat sešrotovat, zatím je deponujeme mimo centrum obce.

Kde je možné legálně parkovat u školy v Dolním Adršpachu, když vozíme děti do školy?

Je nám líto, ale pozemky kolem školy jsou soukromé, parkovat tam oficiálně nejde.

Bylo by možné na hřbitově neodklízet sních sněhovou frézou, ale vyhazovat lopatou?

Ano, pokud nenapadne 30 centimetrů, tak to určitě nebude problém.

Bude se dělat cyklostezka z Horního Adršpachu do Hodkovic mezi železničním náspem a větrolamem?

Letos ani v příštím roce v tomto úseku nic neplánujeme. Čekáme na dokončení pozemkových úprav a chceme řešit celou problematiku cyklostezek komplexně. Navrhovanou trasu jsme vložili do plánu společných úprav, ale tušíme, že Státní pozemkový úřad to financovat nebude. To neznamená, že jsme na cyklostezky jako takové rezignovali, naopak: rekonstruovali jsme cyklostezku mezi Skalním mlýnem a Dolním Adršpachem nebo zpevnili a opravili cesty z Horního Adršpachu na Vypich, případně ke sv. Václavovi v Dolním Adršpachu.

Hodláte nějak podporovat cyklistiku v obci?

Ano. Na základě konzultací s několika místními cyklisty bychom příští rok chtěli jako pilotní projekt instalovat dva cyklostojany v Dolním Adršpachu. Jeden kombinovaný, tedy opravný s nabíječkou pro elektrokola, bude z důvodu

kontroly nejspíše na zámku a druhý čistě opravný stojan zvažujeme instalovat v blízkosti parkoviště.

Co může obec udělat, aby majitelé dotčených pozemků povolili protahování běžkařských stop skútreem?

Obec pravidelně jedná s majiteli dotčených pozemků, jde především o vedení statku v Horním Adršpachu, přes jehož pozemky vede většina tras v Horním Adršpachu. Domluvili jsme určité možnosti, které se opírají o několik zásadních a pochopitelných podmínek ze strany majitelů pozemků. O těchto podmínkách jsme tazatele informovali. Na automatické využívání cizích pozemků není žádný nárok, proto je nutné hledat kompromis.

Jaký bude provoz v serpentýnách letos?

V současné době se na režimu provozu nic nemění. V nejbližší době obec odešle žádost na nové vedení kraje, zda by bylo možné zvážit způsob údržby, který by dovozoval celoroční sjízdnost. Dosavadní návrhy narážejí na řadu právních a systémových problémů.

Není v zimním období na bezobslužném parkovišti v Dolním Adršpachu přezaměstnáno?

Podle sdělení vedení TS bude od letošního roku parkoviště v zimě, pokud nepůjde o mimořádné akce, kontrolováno a řízeno z infocentra.

Jak se to má s tělovýchovou?

TJ Jiskra Adršpach si na valné hromadě zvolila nové vedení a soudě podle letošního roku, došlo k výraznému navýšení počtu členů a aktivit.

Jak probíhá údržba nedávno upravené cesty na Vypich?

Dvakrát do roka dochází k jejímu rovnání, válcování a dosypávání. Peníze na tuto nutnou údržbu poskytla pro následující roky farma v Horním Adršpachu, která cestu nejvíce využívá. Letos jsme nechali do cesty nainstalovat další svodnice, které daný úsek zpevní a zabrání jejímu vymílání. Ale ještě musíme nastavit pravidelný plán údržby právě těchto svodnic, které se po každém vydatném dešti zanášejí.

Sociální program obce Adršpach – bilanční zpráva

Po 10 měsících od spuštění nového stabilizačního programu obce už můžeme bilancovat: obdrželi jsme 50 žádostí, z nichž jsme kladně vyřídili 47, a mezi žadatele rozdělili celkem 147 100 Kč.

Konkrétně si o dopravné do školy pro děti do 18 let zažádalo 23 obyvatel (23 000 Kč), o příspěvek na zájmové kroužky přišlo dvánáct žádostí (23 500 Kč), příspěvek na dětský tábor získalo osm dětí (23 500 Kč), kladně jsme vyřídili tři žádosti o porodné (30 000 Kč), dvě o pohřebné (10 000 Kč) a o příspěvek na nástup do 1. třídy přišly dvě žádosti (10 000 Kč). Pokud máte ve svém okolí někoho, kdo by mohl čerpat některou z kapitol stabilizačního programu, nebo si nejste jistí, zda máte na příspěvek nárok, obraťte se prosím na obecní úřad.

Pro jistotu znovu uvádíme, pro jaké aktivity je program určen. Nebojte se o podporu požádat. Není na tom nic špatného. Obec chce podporovat rodiny s dětmi i seniory.

Přímá pomoc:

- a) porodné ve výši 10 000 Kč na každé nově narozené dítě,
- b) finanční příspěvek na dopravu ve výši 1 000 Kč ročně na každé dítě do 18 let navštěvující povinnou školní docházku,
- c) finanční příspěvek do maximální výše 5 000 Kč na kroužky pro každé dítě do 18 let,

- d) finanční příspěvek na letní dětské tábory do maximální výše 3 000 Kč ročně na každé dítě,
- e) finanční příspěvek ve výši 5 000 Kč na každé dítě nastupující do 1. třídy základní školy,
- f) finanční příspěvek seniorům k Vánocům ve výši 1 000 Kč (platí pro seniory nad 70 let, 75 let, atd.) vyplacených v hotovosti při příležitosti vánočních svátků,
- g) pohřebné ve výši 5 000 Kč vyplacených k rukám pozůstalého vypravujícího pohřeb zesnulého, po předložení potvrzení o nákladech na vypravení pohřbu v podatelně Obecního úřadu v Adršpachu,
- h) dárkový balíček k životnímu jubileu ve výši 700 Kč (70 let, 75 let, 80, 81, 82...) předaných jubilantovi ke dni jubilea,
- ch) finanční příspěvek seniorům na oběd ve výši 30 Kč,
- i) dovoz obědů seniorům prostřednictvím TS Adršpach s.r.o., které tuto službu měsíčně fakturují Obci Adršpach,
- j) doprava seniorů v případě objektivní potřeby,

- k) úhrada občerstvení pro každoroční posezení seniorů před Vánoci (350 Kč/osoba),
- l) příspěvek 50 Kč/osoba na pravidelné schůzky seniorů, které se uskuteční 1x měsíčně s výjimkou července a srpna.

Nepřímá pomoc:

Nabídky společenských aktivit

- a) aktivizační zájezdy – finanční úhrada 1 až 2 výletů ročně pro seniory obce,
- b) zájezdy na kulturní představení pro občany obce

O uvedenou podporu je možné požádat na obecním úřadu, formulář je ke stažení na obecních stránkách www.obecadrspach.cz/urad-2/formulare-kestazeni/. Tento program není nárokový a jeho aktivace podléhá každoročnímu schvalování zastupitelstvem obce.

Jak zvládat život s duševním onemocněním

Když do života vstoupí vážné duševní onemocnění, může být těžké najít cestu zpět k běžnému životu. Právě proto jsme tu my – tým sociálních pracovníků a zdravotníků organizace Péče o duševní zdraví. Poskytujeme bezplatnou podporu lidem starším 16 let z celého okresu Náchod, kteří se potýkají s vážným duševním onemocněním.

Jak pomáháme?

- Jezdíme k lidem domů nebo na jiné domluvené místo, kde poskytujeme sociální i zdravotní podporu.
- Pomáháme se zvládáním každodenních situací – ať už jde o nastavení medikace, jednání na úřadech, hospodaření s financemi nebo zapojení do společnosti.
- Podporujeme nejen osoby, které se potýkají s duševním onemocněním, ale i jejich rodiny.

Jak konkrétně vypadá naše podpora?

Příběh cesty z izolace

Sedmnáctiletá slečna A. se uzavřela do sebe a přestala komunikovat. Navázání kontaktu trvalo týdny, ale díky trpělivé práci psychiatra, psycholožky i sociální pracovnice se postupně začala otevírat světu. Dnes už dokáže vyjít ven s maminkou a pokračujeme v podpoře jejího dalšího rozvoje. I malé kroky mohou mít velký význam.

Návrat do komunity po těžké nemoci

Panu K. vstoupila do života schizofrenie a po-

týkal se také s následky vážného průběhu covidu. Pomohli jsme mu nejen s úpravou bydlení, ale i se zajištěním pečovatelské a úklidové služby. Díky podpoře se po dvou letech odhodlal zapojit do terapeutické skupiny, kam nyní dochází pravidelně. Pan K. zvládl těžké období, a bylo to i díky tomu, že jsme společně s ním hledali to nejfunkčnější řešení.

Sídlíme na adrese: Tyršova 59, Náchod, máme také detašované pracoviště v Broumově: Dělnické domy 78, Broumov. Pokud potřebujete pomoc, kontaktujte koordinátora vstupu do služeb Bc. Karla Maněnu: karel.manena@pdz.cz nebo 773 747 147.

V kontaktní den: Náchod STŘEDA 12.30 – 15.30 hodin můžete přijít i bez předchozí domluvy.

Ozvěte se. Společně najdeme cestu, jak žít život, který neovládají projevy duševního onemocnění. Více informací na www.pdz.cz.

Stavební ruch v Adršpachu

Zámecká fasáda

Letos se povedlo opravit západní a větší část jižní fasády. Protože si unikátní renesanční sgrafita na jižní straně vyžadují odborný několikaměsíční restaurátorský zásah, který vyžaduje po celou dobu práce teplotu nad 10 °C, dojde k jeho realizaci na jaře a v létě 2026. Oprava západní a jižní strany fasády vyšla na 4,2 mil. Kč.

Cesta od Continentalu

Komunikace a přilehlý chodník byl kompletně opraven v létě letošního roku, celková částka se vyšplhala na 3,5 mil. Kč.

Cesta na „Pecháč“ nebo Paulaberg

Kompletní úprava cesty vyšla na 4,8 mil. Kč. Došlo k položení nového asfaltového koberce, instalaci 3 propustků, které budou svádět dešťovou vodu do luk místo do bytového domu č.p. 114, jak tomu bylo dosud.

Obecní dům

Po vyklizení domu pracovníky TS došlo ke kompletnímu vybourání příček, odstranění nalepených přístaveb, stropů, podlah, sejmutí střechy jako přípravy pro následnou kompletní rekonstrukci domu. Harmonogram je v této chvíli v mírném skluzu, ale předpokládaný termín dokončení je stále květen až červen 2026. Vysoutěžená cena je 12 mil. Kč bez DPH, dosud proinvestováno 2,5 mil. Kč.

Opravy ve školce

Roky připomínaná nutnost opravy kuchyňky a přilehlých prostor ve školce zabrala téměř tři měsíce. Kromě vnitřních prostor bylo třeba kompletně vybourat a předělat terasu nad schody, do které léta masivně zatékalo, což se projevilo až po vybourání dlažby. Celkové náklady 500 000 Kč.

Úprava cyklostezky

Cyklostezka byla po povodních v roce 2024 v takovém stavu, že cyklisté i kočárkáři raději jezdili po okresní komunikaci. Na některých místech byla cyklostezka vymletá natolik, že chodci dané úseky obcházeli obloukem a vyšlapávali novou cestu. Havarijní stav se podařilo díky firmě Svoboda Silnice opravit v létě 2025 v celkovém nákladu 2,4 mil. Kč.

Oprava zámecké zdi

Oprava oprýskaného sloupku na jaře letošního roku odhalila zásadní poškození celé zámecké zdi mezi vstupní branou a nájездem na sousední pozemek. Vlhká a téměř v celé délce „odfouklá“ vnější i vnitřní fasáda si vyžádala důkladnou opravu. Cena 300 000 Kč.

Propustek u Jánských

Povodně v roce 2024 už poněkolkáté ukázaly, že nejslabším místem, kde se zadržuje voda, je propustek pod garáží mezi Kozárovými a Jánskými/Jüptnerovými. Propadlé části kdysi zaklenuté propustku si vyžádaly kompletní rekonstrukci formou zatrubení a technologií UV liner. Unikátní technologie UV liner pochází z Německa a řadí se mezi bezvýkopové rukávcové metody. Sanace kanalizace pomocí této metody zajišťuje čistou a velmi rychlou obnovu potrubí s kruhovým či vejčitým profilem. Metoda výrazně zkracuje čas potřebný k sanaci a šetří přírodu. Tato oprava by měla zajistit plynulý odtok rozlité vody vlivem povodně. Náklady na opravu: 2,2 mil. Kč.

Oprava chybně položené dlažby u garáží

Majitelé garáží u autobusového nádraží si několik let stěžovali na technologicky chybně provedené řešení nájездů k jejich garážím. Vlivem scházející izolace docházelo k prosakování vody do garáží, vzniku plísní a opadávání jak vnitřních, tak vnějších omítek, resp. vydrolování podlahy a korodování kovových částí dveří. Vybourání, odizolování a technologicky správné dodláždění vyšlo na 120 000 Kč.

Úprava plácku před garážemi

Starosta slíbil, že uprostřed vesnice už nikdy nebude mezideponie stavebního materiálu, odkud se v době jakékoli stavební aktivity v obci ozýval od brzkého rána hluk nákladních aut a nakladačů. Nyní je plocha osázená ovocnými stromy. Úkol zadaný Technickým službám byl realizován o prázdninách. TS stromky pravidelně zalévají a obsekávají.

Úprava nájezdu před poštou

Možná to ani nevíte, ale před poštou pod schody je umístěné tlačítko, kterým mohou dát hendikepovaní spoluobčané vědět, že chtějí využít poštovních služeb. Chodník před ním byl ale v tak příšerném stavu, že pohyb na vozítku k tlačítku téměř znemožňoval. V létě konečně došlo rozhodnutím starosty k předláždění. Celkové náklady 40 000 Kč.

Oprava cesty k Václavovi

Obecní cesta ke sv. Václavovi byla narušená natolik, že při každém větším dešti sváděla vodu na pozemky. V rámci oprav obecních cest a na žádost o nápravu došlo letos k urovňování a vyspádování tak, aby obydlí nebyla zaplavována dešťovou vodou.

Úprava stezky na Vypich

Cestu na Vypich obec opravila v roce 2023. Po roce používání, povodních a silných deštích dochází k mírné degradaci povrchu a splavování písku. Majitel Farmy Adršpach věnoval 300 000 Kč na údržbu této cesty, která funguje jako cyklostezka a jako příjezdová cesta na pastviny, pole a louky. Z této částky můžeme dvakrát ročně stezku důkladně srovnat a zpevnit.

Parkoviště u nádraží v Dolním Adršpachu

Konečně se povedlo dokončit práce na parkovišti u nádraží v Dolním Adršpachu. K prodloužení slibně rozjetého projektu o několik měsíců došlo nikoli naší vinou. Oproti schváleným situačním plánům bylo nutné mimo dojednaný rámec ještě instalovat část zábradlí k železniční trati a instalovat betonové bílé „čáry“. U již existujících parkovišť stačí čáry „nalajnovat vápnem“, u nově kolaudovaných dochází vlivem úpravy zákona k nutnosti značení zabetonovat. Zatím se náklady na přípravu na kolaudaci vyšplhaly na 500 000 Kč.

Technické služby Adršpach – výběr prací pro obec i skalní město

Dopravní značení na parkovišti

Čištění dopravního značení

Čištění dopravního značení

Instalace plotu č.p. 141

Příprava lodí na sezonu

Příprava lodí na sezonu

Oprava povrchu parkoviště

Opravy zábradlí

Opravy zábradlí

Příprava plochy pro nové noční WC

Příprava plochy pro nové noční WC

Příprava plochy pro nové noční WC

Svoz odpadů

Výměna lávek ze Sloního nám. ke Kobercům

Výměna lávek ze Sloního nám. ke Kobercům

Oprava mostku D.A.

Výměna schodiště před Vlčí roklí

Výměna schodiště před Vlčí roklí

Příprava nové kuchyně ve školce

Výměna mostku u Malého vodopádu

Výměna mostku u Malého vodopádu

Architektonická soutěž na vstupní areál skalního města

Zastupitelstvo obce Adršpach v loňském roce schválilo, aby obecní společnost Technické služby Adršpach, s. r. o. připravila a zrealizovala architektonickou soutěž na návrh nové podoby vstupního areálu v Dolním Adršpachu. Tento areál dnes slouží jako zázemí pro odbavení návštěvníků Adršpašských skal a je důležitou součástí turistické infrastruktury. Je třeba zdůraznit, že se zatím jednalo pouze o soutěž návrhů. Neprobíhá žádná výstavba ani rekonstrukce. Cílem bylo získat inspiraci a kvalitní návrhy, které mohou v budoucnu sloužit jako podklad pro další rozhodování obce.

Proč soutěž vznikla?

V posledních letech se obci podařilo lépe zvládat vysokou návštěvnost i dopravní zátěž díky rezervičnímu systému a informační kampani, která turistům pomáhá lépe plánovat návštěvu. Stávající areál, budovaný před více než 25 lety, už však neodpovídá současným potřebám. Je určen hlavně pro letní provoz, v zimě zůstává uzavřený a chybí vhodné prostory pro návštěvníky i zaměstnance. Zastupitelstvo se proto rozhodlo udělat první krok – získat kvalitní architektonický návrh, který by mohl sloužit jako podklad pro modernizaci areálu. Chceme, aby nový vstupní areál odpovídal dnešní době i potřebám dalších generací.

Jak soutěž probíhala?

Organizací soutěže byla pověřena společnost CCEA MOBA, vedená architektem Igorem Kovačevicem. Soutěž byla připravena podle zákona o zadávání veřejných zakázek a metodiky České komory architektů. Soutěž byla dvoukolová a anonymní, aby porota mohla návrhy hodnotit nestranně – bez znalosti jejich autorů.

- **První kolo** proběhlo 3. července 2025 a přineslo neuvěřitelných 22 návrhů z celého světa. Porota vybrala pět finalistů, kteří své projekty dále rozpracovali.

- **Druhé kolo** se uskutečnilo 2. října 2025, kdy porota stanovila pořadí a vybrala vítězný návrh. Výsledky byly projednány zastupitelstvem obce 16. října 2025.

V odborné porotě zasedli nezávislí architekti:

- **Ing. arch. Eva Eichlerová** – předsedkyně poroty, odbornice na veřejné prostory a urbanismus
- **Ing. arch. Zdeněk Chmel** – architekt se zkušeností s veřejnými stavbami a rekonstrukcemi památek
- **Ing. Zdeněk Sendler** – zahradní a krajinářský architekt, specialista na citlivé začlenění staveb do přírody
- **Ing. arch. Eva Němcová** – architektka zaměřená na udržitelné stavby a regionální rozvoj

Co bude dál?

Po veřejném představení návrhů bude s architektonickou kanceláří, která předložila vítězný návrh, uzavřena smlouva. Soutěž byla prvním krokem. Jejím cílem nebylo rozhodnout o okamžité výstavbě, ale vytvořit podklad pro další rozvoj a promyšlené plánování budoucí podoby vstupního areálu.

Jsme přesvědčeni, že tato soutěž je dalším kro-

kem k tomu, aby se Adršpach rozvíjel citlivě, s ohledem na obyvatele i přírodu.

Prezentace návrhů

Výsledné návrhy byly veřejnosti představeny v pátek 28. 11. 2025 Igorem Kovačevicem.

Dotazy k soutěži můžete posílat na: media@adrspasskeskaly.cz

Zastupitelstvo obce Adršpach a Technické služby Adršpach, s. r. o., Pavlína Nešporová a Zdeněk Zatloukal

Detailní zprávu ze soutěže včetně návrhů přinese příští Zpravodaj.

Audit ve společnosti Technické služby Adršpach

Na zářiovém zasedání zastupitelstva bylo všemi hlasy odsouhlaseno provedení procesního auditu ve společnosti Technické služby Adršpach.

Protože hloubkový procesní audit v naší společnosti za dobu existence TS, tedy od roku 1993, neproběhl a jelikož se firma během oněch třiceti let významně změnila nejen organizačně, ale také v náplni práce a jejího rozložení v průběhu roku, bylo vhodné zjistit, zda všechny procesy odpovídají době a velikosti firmy. Parametry auditu stanovila nezávislá instituce, tedy externí organizátor výběrového řízení, který připravil zadávací dokumenty pro výběrové řízení na auditora. Vypsání auditu bylo transparentně zveřejněno na portálu vhodného pro uveřejnění, takže se do něho mohla přihlásit polovina Evropy, ale nakonec se přihlásila pouze firma Equica, a.s., se kterou starosta 2. 7. 2025 podepsal smlouvu na dvoufázový audit. Náklady na procesní audit činí 1 808 950 Kč včetně DPH. Jde o nemalou částku, ale pokud uvážíme, že součástí auditu není jen hledání slabých míst firmy, ale také jejich náprava, návratnost investice do auditu se může pohybovat mezi jedním až dvěma roky.

Proč audit?

Důvodem pro vypsání auditu nebyla snaha hanit práci jakéhokoli zaměstnance TS, natož umělá snaha o redukci jejich počtu, ale zjistit, zda stávající procesy vyhovují i dnes firmě o takové velikosti a obratu a zda je možné provádět díky vnitřním mechanismům určité činnosti efektivněji. Obec jako zřizovatel má odpovědnost za dohled nad svými společnostmi a zákonnou povinnost pravidelné kontroly provádět, na což jsme byli ze strany Krajského úřadu upozorněni. Zastupitelstvo tudíž rozhodlo v rámci transparentního řízení provést audit, který by měl konečně prokázat, že TS s obecními prostředky nakládají hospodárně a bez střetů zájmů. Audit, jak definuje uzavřená smlouva mezi Obcí Adršpach a společností Equica, a.s., má „zmapovat stávající organizační strukturu a její funkčnost, analyzovat vnitřní předpisy, identifikovat chybějící dokumentaci, analyzovat stávající procesy a činnosti, analyzovat pracovní místa a jejich

náplně, analyzovat systém odpovědnosti a pravomocí, kompetenční model, analyzovat systém zastupitelnosti, zmapovat vytíženost jednotlivých organizačních celků vzhledem k prováděným činnostem, zmapovat pracovní vytíženost zaměstnanců dle pracovního zařazení a detekovat duplicitní a chybějící činnosti“.

V této době máme k dispozici pouze dílčí výstup, který se týká první části auditu. V průběhu prosince bude k dispozici kompletní dokumentace. Na následujícím jednání ji projedná zastupitelstvo a s výsledkem seznámí veřejnost.

Za OÚ Tomáš Dimter, místostarosta

Změna územního plánu a stavební uzávěra v otázkách a odpovědích

Proč plánujeme v Adršpachu vyhlášení stavební uzávěry?

Adršpach je turisticky vysoce zatížená lokalita a díky své atraktivitě představuje lákadlo pro nové investiční záměry. Je tedy naším společným zájmem usměrnit neregulovaný development, který může narušit charakter obce a krajinný ráz. Abychom zajistili trvale udržitelný rozvoj obce, stanovili jsme území, jež umístíme pod stavební uzávěru do té doby, než začne platit nejnovější aktualizace územního plánu. Ta bude reflektovat na nový stavební zákon a potřeby obce týkající se výškových limitů či plochy pro zastavění.

Aktuálně je v procesu změna územního plánu č. 5, proč je tedy nutné vyhlášovat stavební uzávěru a přistupovat k další aktualizaci územního plánu?

Stávající změna č. 5 územního plánu probíhá už dlouho, byla zadána ještě předchozí politickou reprezentací před novelizací stavebního zákona a jejím pořizovatelem je ORP Broumov. Všechny připomínky a podněty z tohoto procesu vypořádáváme, zároveň se však ukázalo, že v kontextu nového stavebního zákona a potřeb obce nynější aktualizace nedostačuje. Schází nám podrobnější regulace území k ochraně krajinného rázu, horizontů a přírody. Nová změna územního plánu je však záležitost, která bude trvat řadu měsíců až let. Proto jsme se rozhodli pro dočasné řešení formou stavební uzávěry do doby přijetí změny č. 6 územního plánu, kterou již budou tyto nedostatky adekvátně řešeny.

Z jakého důvodu dochází k návrhu stavební uzávěry právě teď?

S aktualizací územního plánu se vypořádáváme dlouhodobě, nicméně čím déle proces trvá, tím méně pokrývá měnící se podmínky a potřeby obce. Chceme reflektovat nový stavební zákon a nechtěli jsme proces 5. změny ÚP ještě prodloužit dalšími podněty a připomínkami. Zjistili jsme, že mnohem efektivnější bude rozjet novou změnu územního plánu. Současně jsme se nechtěli dostat do situace, kdy stávajícího režimu před aktualizací ÚP s novými regulativy území využijí investoři ještě za původních podmínek a pustí se do výstavby záměru, který by s plánovanou úpravou ve změně č. 6 ÚP byl v rozporu. Dočasná stavební uzávěra nám z toho vyplynula jako nejlogičtější řešení, které můžeme realizovat v poměrně rychlém čase a na jasně vymezenou dobu. Stavební uzávěra nám umožní se komplexněji zamyslet nad strategickým plánem pro rozvoj vybraného území a nastavením srozumitelných mantinelů pro další výstavbu.

Co stavební uzávěra znamená pro vlastníky dotčených pozemků?

Podstatou stavební uzávěry je dočasně omezit stavební využití území do vydání nové územně plánovací dokumentace. V dané lokalitě tak bude možné po dobu trvání stavební uzávěry získat povolení záměru jen při současném udělení výjimky ze stavební uzávěry v odůvodněných případech ze strany obce. Pokud už někdo povolení záměru na dotčený pozemek získal před účinností stavební uzávěry, může v realizaci daného záměru bez omezení pokračovat. Začleně-

ní lokality do stavební uzávěry zároveň neznamená, že by nebylo možné v budoucnu v dané lokalitě stavět dle pravidel změny č. 6 územního plánu.

Co si od stavební uzávěry obec slibuje?

Jde nám o dočasné řešení pro Dolní Adršpach, které jej chrání před nepřiměřeným rozvojem a negativním dopadem na charakter krajiny. Jedná se o prevenci před zatížením obce neregulovanou výstavbou, která by si vyžádala vysoké nároky na dopravní a technickou infrastrukturu, na což se chceme v obci připravit více systematicky a strategicky. V průběhu platnosti stavební uzávěry chceme intenzivně pracovat na přijetí změny č. 6 ÚP, kde bychom rádi lépe zohlednili zachování kvality životního prostředí a zavedli regulaci nezastavěného území. Chceme lépe definovat možné využití ploch k zástavbě, ochranu pohledu do krajiny a nastavení výškových horizontů.

Jak dlouho bude stavební uzávěra platit?

Stavební uzávěra bude vyhlášena do té doby, než začne platit nejnovější aktualizace územního plánu. Jedná se o období v řádech měsíců, maximálně několika let.

Občané proti hotelovému komplexu Lázně Pramen Adršpach

Spolek na ochranu přírody a života v Adršpachu, z.s., Ádrspolek, jsme založili s cílem podpořit jedinečnou přírodní a kulturní hodnotu Adršpašska a zajistit udržitelný rozvoj obce v souladu s potřebami místních obyvatel a jejich kvality života. Spolek vznikl především v reakci na megalomanský záměr developerské společnosti postavit na zelené louce pod Křížovým vrchem obrovský hotelový komplex s wellness centrem.

Realizace tohoto projektu by měla nevratný negativní vliv na životní prostředí, krajinný i kulturní ráz, na udržitelný rozvoj turismu, o který se obec Adršpach již několik let zasazuje, a naprosto zásadně by poznamenala kvalitu života místních obyvatel. Proto jsme se rozhodli, že uděláme jako občané vše, co můžeme, aby tato situace nastala.

Jedním z nástrojů, které jsme využili, byla petice. Účelem petice bylo dát lidem možnost vyjádřit svůj postoj k chystanému projektu, který investor veřejně doposud nepředstavil, a poskytnout občanům o záměru informace, neboť ani toto navzdory slibům a mediální rétorice developera o jeho vstřícnosti naslouchat místní komunitě neproběhlo.

Petice k vyjádření nesouhlasu se stavbou hotelového komplexu Lázně Pramen Adršpach byla k dispozici ve dvou verzích. Elektronická, kterou je možné podepsat prostřednictvím portálu občana (aktuálně s necelými 6000 podpisy), a pro zájemce, kterým tento způsob nevyhovuje, byla vytvořena klasická petice s podpisovými archy. Ta se díky zcela spontánně se ozývajícím lidem s touhou pomoci více než „jen“ podpisem rozšířila na 75 stabilních míst po celé republice (počet podpisů bude znám na začátku prosince).

Prostřednictvím medií a sociálních sítí nabízíme lidem informace související s projektem, podporujeme debatu o věci a vytváříme prostor k vyjádření. V kontextu s touto činností vyvstala neskutečná vlna podpory naší iniciativy. Lidé napříč širokou veřejností dávají zcela

jasně najevo, že žádný megalomanský developerský projekt v Adršpachu nechťejí. Ozývají se místní obyvatelé, lezecká komunita, sportovci, myslivci, ochránci přírody, ornitologové, hydrogeologové i zástupci další odborné veřejnosti včetně architektů a mnoho dalších lidí s vřelým vztahem k přírodě či přímo k Adršpachu, a to jak z Česka, tak i ze zahraničí, např. Polska, Slovenska, Německa, dokonce ze vzdálené Kanady či Aljašky.

Každý z nich reflektuje potencionální hrozby, které by přítomnost velkého hotelového komplexu v Adršpachu na zelené louce pod Křížákem přinesla. Rizika vlivu na životní prostředí, včetně významného ohrožení vodních zdrojů, flóry a fauny s konkrétní obavou o výra velkého, sokola stěhovavého, chrástala polního a mihuli potoční. Riziko eroze půdy na půdním fondu, která by přispívala k degradaci krajiny a propadu biologické rozmanitosti, k úbytku přirozených biotopů, narušení potravního schématu okolních živočichů a fragmentaci krajiny s negativním vlivem na migraci lesní zvěře. To vše v těsné blízkosti Evropsky významné lokality, Ptáčí oblasti Broumovsko a CHKO Broumovsko.

Lidé vnímají nepatřičnost designu stavby – velké prosklené plochy objektivně nebezpečné pro ptactvo – a rozlohy, kde developer plánuje zastavět plochu o velikosti jednoho a půl fotbalového hřiště se dvěma patry pod zemí a třemi nadzemními, což bezpochyby povede k nežádoucímu předefinování krajinného a kulturního charakteru lokality, jenž tvoří identitu obce.

V neposlední řadě si uvědomují možný citelný vliv diskutovaného hotelového komplexu na kvalitu života místních obyvatel. Enormní nárůst hluku, světelného smogu, náporu na celou infrastrukturu obce – dopravu, údržbu místních komunikací, hospodářství vody a kanalizace, nakládání s odpady, internetového spojení, nárůst návštěvnosti již tak turistikou zahlcené oblasti, a především další ztráta soukromí a klidu místní komunity.

Aktivita, zájem lidí a jejich podpora naší činnosti je pro nás velmi posilující a rádi bychom za ni upřímně poděkovali. Věříme, že vložené úsilí zúročíme a Adršpach zůstane Adršpachem.

Za spolek Julie Straková

Setkání informačních center Kladského pomezí přineslo novinky pro sezonu 2025

V úterý 15. dubna 2025 proběhlo v zámeckých sklepech v Novém Městě nad Metují pravidelné setkání zástupců informačních center Kladského pomezí. Hlavními tématy byly novinky z regionu, plánované akce a projekty na podporu cestovního ruchu pro nadcházející sezonu.

Za Adršpach byla představena nová ilustrovaná mapa, která návštěvníkům zábavnou formou přiblíží krásy skalního města. Zazněly také informace o zahájení turistické sezony, spuštění oblíbeného provozu lodíček a plánovaných letních geoprohlídkách.

Destinace Kladské pomezí rovněž odhalila nový image materiál určený primárně pro zahraniční trh – s minimem textu a důrazem na atraktivní fotografie. Prezentována byla také nová podoba projektu Toulavý batoh, který bude postupně odhalován veřejnosti.

Připomínáme, že naše informační centrum u vstupu do skal je tu nejen pro turisty, ale i pro místní. Kdykoliv si u nás můžete vyzvednout aktuální mapy a propagační materiály týkající se Adršpašských skal a okolí. Těšíme se na vás ve skalách!

IC Adršpach

Zákaz používání pyrotechniky v Adršpachu

Od 1. 12. 2025 platí celostátní zákaz používání všech pyrotechnických výrobků kromě kategorie F1 (prskavky apod.) ve vzdálenosti do 250 m od staveb se zdravotní lůžkovou péčí, domovů pro seniory, zařízení sociálních služeb, pozemků útulků, záchranných stanic/center, zoologických zahrad, objektů evidovaných k chovu hospodářských zvířat (evidence hospodářství). Konkrétně v Adršpachu se to týká lokalit, které jsou vyznačeny na obrázku. Adršpach zatím závaznou vyhláškou k úplnému a celoročnímu zakazu používání pyrotechniky nemá, ale ve vyznačených lokalitách je zákaz absolutní.

Ohňostroje například způsobují masové vzlety ptáků v noci, při kterých dochází ke kolizím s překážkami a následnému energetickému vyčerpání a úhynu. Podle jedné nizozemské studie vzlétlo kolem půlnoci vlivem ohňostroje 380 tisíc ptáků, což je 1000x víc než v jiné dny, a dlouhé lety trvaly několik desítek minut. Takové vyrušení zejména v zimních dnech stonásobně zvyšuje riziko úhynu v dalších dnech kvůli energetickému deficitu. Tento efekt byl znatelný i do 10 km od ohňostrojů.

V Česku během novoročních ohňostrojů lidé hlásí kolize velkých vodních ptáků (např. labutí) s elektrickým vedením či stavbami. U nás zatím žádný přesný výzkum nebyl proveden, ale zahraniční příklady ukazují, že lokálně může jít o stovky až tisíce uhynulých ptáků.

Ohňostroje negativně působí i na hospodářská zvířata: ministerstva uvádějí případy četných předčasných porodů mrtvých telat po hlasité pyrotechnice v okolí zemědělských podniků, případně extrémně stresové reakce. Svě o tom ví i Rita Tučková z Adršpachu. „Ohňostroje způsobují domácím i volně žijícím zvířatům velký strach, stres a paniku. Na hlasitý zvuk a záblesky reagují velmi intenzivně. Vyděšená zvířata se snaží utéct do bezpečí, čímž se mohou zranit. Každoročně o silvestrovské půlnoci necháváme všem našim zvířatům v chlévech a stájích rozsvícená světla, abychom jim světelné kontrasty alespoň trochu zmírnili. Ovečky se tlačí do rohu jedna přes druhou, hrozí, že v panice ušlapou jehňata, podobně je to i u krav, ty jsou schopny protrhnout elektrický ohradník a utéct. Nejcitlivěji ale reagují koně. Ner-

vózně pobíhají dokola po boxech, vzpínají se, ze stresu mohou mít následně i zažívací problémy. Půlnoční oslavy pro nás neznamenají slavnostní přípitek, příchod Nového roku trávíme každoročně u koní ve stáji a snažíme se je uchlácholit. Zákaz ohňostrojů a dělbučů proto velmi uvítáme!“

Chvilková radost z vypáleného ohňostroje nebo odpáleného dělbuču může mít fatální následky pro spoustu živých tvorů. Zvažte proto, zda není možné se zříknout silvestrovského ohňostroje.

td

Farmaření je životní styl

Se změnou majitele farmy v Horním Adršpachu přišla i její nová vedoucí – Leontýna Bláhová.

Kde ses vzala v Adršpachu?

Díky skvělé pracovní nabídce od majitele farmy. Do té doby jsem byla v Ádru dvakrát jako turista. Za práci jsem se teď stěhovala 300 km a jsem ráda. Až na tu zimu... Ale když napadne sníh a svítí sluníčko, tak je tu jako v pohádce. Hned první zimu jsem tady po dlouhé době zažila bílé Vánoce. Nebo když konečně vysvitne navečer sluníčko a na Vypichu se objeví duha, je to paráda. Když skončím v práci, vždy je kam zajet a co objevovat. Absence světlého smogu večer vykouzlí nádhernou podívanou na hvězdy a srpnové večery trávim na lavičce na Pecháči a pozoruji roje Perseid. Teď už jen najít vhodné místo na domeček a zapustit kořeny, ale už teď o sobě říkám, že jsem z Adršpachu.

Občas někoho slyšíme remcat, že prý ženská statku nerozumí. Rozumíš provozu?

Jsem inženýr živočišné výroby a už 8 let pracuji na farmě. A i když je každá farma jiná, tak se dá říci, že farmě a jejímu chodu trochu rozumím. Svědčí o tom výsledky v přírůstcích i výnosech. Farmaření není práce, jak se říká od-do. Je to životní styl. Auto a holínky od bláta, pracovní oděvy perete obden na vyváрку. Tváře mám pořád červené od povětří. V létě jsem opálená, a to ani nemusím k moři. S trochou nadsázky říkám, že moje kancelář má přes 500 hektarů a v ní se potkávám se třemi stovkami chlupatých čtyřnohých kolegů. Když krávy zavolají, že se telí, běžíme k nim dost často i v noci, ale neměnila bych.

O kolik zvířat se staráš a jaké plemeno chováš?

Chováme dlouhodobě plemeno Charolais, prostě velké bílé krávy s rohy či bez původem z Francie. Aktuálně máme 100 matek, těch, co rodí telátka. Dál zhruba 30 jalovic na obnovu stáda, to jsou ty zvědavky, co doprovází lidi podél drátů na cestě na Libnou, a zhruba 100 kusů ve výkrmu. Chceme se dostat na 120 matek, což se nám podaří příští rok. Takže je pro koho dělat krmení a kolem koho běhat.

Občas jsou ve sdělovacích prostředcích vidět záběry z farem, kde zaměstnanci zacházejí se svěřeným dobytkem příšerně. Máš nějaké standardy pro pohodu zvířat?

Ty záběry jsou hrozné, absolutně nechápu, jak se někdo může takhle chovat k němé tváři, o kterou má pečovat. Může se stát, že se kráva zblázní, ale to ji rychle vyřadíme, abychom byli v bezpečí. Všechno děláme v klidném tempu a pokaždé stejně, aby krávy pochopily, kam mají jít a co se po nich chce. Skot cítí na zádech mouchu, tak proč jej mlátit, aby někam šel. Zvýšený hlas nebo poplácání u nás stačí. Navíc máme Pepu Šprince, a kdo ví o jeho lásce ke zvířatům, tak je mu jasné, že se o naše kravky bát nemusí. A kdo ho náhodou nezná, tak říkám: Pepa krávy miluje a krávy milují jeho.

Je vidět, že i v zimě pobíhají vaše krávy po venku...

Krávy mají v Adršpachu kromě ledna a února, kdy je největší zima, ideální životní podmínky. Kráva má totiž ráda teplotu kolem 0°C, a pokud tráví, tak si topí předžaludkem. A když může ležet v suchu, tak zvládne i zimu venku. Budoucí matky ale zavíráme do stáje, ať je máme více pod dohledem a můžeme případně ihned pomoci při porodu.

Co se ustájení týče, tak se samozřejmě řídíme zákony o ochraně zvířat, veterinárními zákony a zákony o ekologickém hospodaření. Každoročně máme školení o wellfare, tedy o tom, jak zajistit co nejlepší podmínky pro zvířata.

V jakém režimu farma hospodaří?

Farma je dlouhodobě vedena v režimu bio. Znamená to, že hospodaříme víc v souladu s přírodou. Je to dobrovolný závazek. Místo umělých hnojiv používáme kravský hnůj nebo kejdu, místo přísadků do krmení jen to, co si

sami vypěstujeme na polích kolem Krčmova a na Libné. A když chceme přilepšit telatům, tak mají bio granulky. Když chceme nakoupit dobytek do výkrmu nebo do stáda, tak zase jen od bio farmářů. Snažíme se hospodařit tradičně a poctivě, jako to dělali sedláci dřív, jen s moderními stroji. Zároveň jsme pod větším dohledem úřadů. Pro nás to znamená mnohem víc kontrol, ale ve výsledku to pro všechny znamená čistší krajinu. A o to jde.

Kam směřují vaše produkty?

Každé pondělí vozí naše Monika maso do Prahy, ale abychom se více přiblížili Broumovsku, plánujeme na jaro 2026 umístit prodejní masomat do Dolního Adršpachu ke skalám. Budou tam i tašky, aby si zákazník maso odnášel a nepoškodil se chladový řetězec. Nárazově dodáváme maso do restaurace U Tošováka. A chladicí dodávkou rozváží Monika maso po Broumovském výběžku a Trutnovsku lidem až domů. Chápu, že někoho může odradit cena masa, ale na druhou stranu vidíte, kde se skot pase, znáte lidi, kteří se o něj starají, prostě víte, co jíte. Ruční práce a kvalita musí být oceněna.

O kvalitě masa svědčí i nejnovější ocenění...

Ano, letos bylo naše maso oceněno značkou regionální potravina Broumova. To mě těší.

Zvažuješ na farmě výrobu mléčných výrobků?

Určitě ne. Sýry ani jiné mléčné výrobky dělat nemůžeme, protože všechno mléko od krav pijí telata. Plemeno Charolais je určené pro masnou produkci. Býky sami neporážíme, vozíme je do Markoušovic, ale maso ve čtvrtích zraje u nás v chladničce, aby dostalo tu správnou chuť a texturu, a poté je ručně bouráme a s láskou vakuově balíme...

Další plány do budoucna v masné výrobě?

Do budoucna bych chtěla rozjet výrobu uzenin, ale na to by se mi hodilo ještě vepřové maso pro lepší chuť. Ale žádné strachy, chovat prasata v Adršpachu nebudeme. Chci teď s masem víc mezi místní, když už máme ten punc regionální potraviny.

Kolik lidí zaměstnáváš? A nebyla by příležitost pro místní na brigádu?

O všechno se starám já a dva kmenoví zaměstnanci a jsem ráda, že farma zaměstnává místní. A co se brigád týče, tak letošní mokré léto brigádě nepřálo, ale vloni nám brigádníci z Horního podsekávali ohrady. Příští rok s vámi počítám, kluci!

V Adršpachu a okolí žijí vlci. Jakou s nimi máš zkušenost?

Vlky vídám, ale musím zaklepat, zatím nemáme škody na hospodářských zvířatech. V minulosti jeden případ byl. V honitbě sem tam něco uloví, ale něco jíst musí. Na podzim jsme na sebe hleděli na 150 metrů, nebyl to příjemný pocit. Že jdou vlci přes Ádr, poznají i sousedi, krávy bučí a hlásí vetřelce.

Plánuješ vzdělávací akce, dny otevřených dveří nebo exkurze pro školy?

Pokud by o to školka nebo škola měla zájem, určitě by to šlo nějak vymyslet. Nejsme kontaktní zoo, ale projít se po stáji by určitě šlo. Je potřeba, aby děti věděly, kde se bere maso. Navíc jsem si říkala, že dětský hlazol by nám pomohl navyknout zvířata na hluk ve výstavní hale při předvádění, takže ty dětičky potřebuju.

Spolupracuješ i s jinými místními podniky než s Tošovákem?

Snažíme se pronikat mezi místní, ať už nabídkou techniky loni při povodních, hnojem pro zahrádkáře, převozem palet s materiálem sousedovi, co staví domek. Jsme moc vděční Technickým službám za zimní údržbu areálu nebo za pomoc s odvozem odpadů na skládku. Hasičům z Horního poskytujeme maso na jejich vyhlášený guláš na ples. Dolňáci se neozvali, ale klidně jim maso na ples darujeme. Když jsme potřebovali zemní práce, tak nám techniku pronajala obec. Přispěli jsme na opravu cesty na Libnou, protože díky ní se dostaneme na většinu našich pozemků. Letos jsme zvládli první větší opravu areálu, výměnu střechy na bourárně a dílně, což nám realizovala místní firma Michala Hronka. Návštěvy na farmě pijí z porcelánu s motivy skal od Gabčí Šprincové. Jsme přece v Ádru a já se snažím všechno řešit lokálně.

Jaké jsou vaše hlavní cíle na příštích 3–5 let a co je pro jejich dosažení klíčové?

Kolem zvířat je pořád co dělat, chci se více prosadit ve šlechtitelském odvětví živočišné výroby. Proniknout s masem do sousedství a zvýšit prodej. Opravit střechy v areálu, zpevnit plochy a vyšperkovat si to tu. Můj mentor mi kdysi řekl, že na statku musí být v oknech muškáty, tak se toho držím. Plánujeme opravit pastevní areály a vysadit spolu s obcí ovocnou alej. Plánujeme zvětšit plochu FVE na střeše, abychom byli soběstačnější při náhlých výpadcích elektriny, protože bez té se nehme. Absolutně nechápu FVE na zemědělské půdě, ale střech máme dost.

Jak se připravujete na rizika, jako jsou sucha, choroby, výkyvy cen, změna legislativy?

Jsou věci, které nelze ovlivnit. Když hrozil SLAK (slintavka a kulhavka), statek se uzavřel, dezinfikovali jsme vjíždějící vozidla a báli se, že přijdeme o chov. Nakonec to dobře dopadlo. Výkyvy cen jsou problém, v obchodech potraviny pořád zdražují, ale zemědělci dostávají jen zlomek té ceny. Proto je lepší prodávat napřímo těm, co nám zachovají přízeň, protože ví, co je dobré. Nepatříme k farmářům, kterým se říká pobírači dotací, ale i pro nás jsou dotace příjemným bonusem pro rozvoj statku nebo obnovu techniky. Díky nové cisterně si myslím, že i když vyvážíme kejdu, dá se venku sušit prádlo, protože obtěžujeme občany zápachem daleko méně, než tomu bývalo dříve.

Se suchem, musím zaklepat, není v Adršpachu takový problém jako v mé předchozí práci, ale máme kolem vodních toků pásy pro zadržování vody, zdělili jsme nebeský rybník. Pravidelným přidáváním organické hmoty do půdy, použitím mezipločin a ozimých plodin zvyšujeme její vrstvu a bráníme větrné i vodní erozi.

Letos jsi obyvatelům Adršpachu nabízela zdarma hnůj, dokonce i s dovozem na zahradu. Máš něco v plánu i pro příští rok?

Hnůj byla super akce, poznala jsem spoustu lidí a všichni byli milí a rádi podarování. Pokud bude zájem, akci budeme zjara opakovat. Chtěla bych společně s obcí uspořádat pro děti drakiádu na Pecháči. Je to krásné místo, tam bychom si to užili, pokud bude pěkný větrný podzim.

Něco na závěr?

Na závěr bych chtěla sousedům a sousedkám poděkovat za shovívavost.

Přes sezónu senosečí jezdíme do úmoru, nebo než padne rosa. Musí se „potkat“ počasí, teplota, vlhkost vzduchu, zralost a výška porostu a termín, který nám nařizuje SZIF, což je platební agentura pro provádění opatření Společné zemědělské politiky. Navíc nesmíme mít rozbité stroje a ani nám do toho nesmí skočit neplánovaná práce s dobyt看. A když to vyjde, tak hučíme, svítíme a jezdíme... A na podzim zase celý statek bučí, když se odstavují telata od krav, aby si matky odpočaly před další sezónou telení, a občas taháme bláto z pole na cesty. Prostě vesnická idylka.

Tomáš Dimter

Hasiči v obci v roce 2024

Následující zprávy měly vyjít už před půl rokem. I když dnes vypadají zprávy shrnující rok 2024 poněkud nepatřičně, tak je otiskujeme proto, abychom neztratili přehled o tom, co všechno hasiči pro obec dělají. td

Výjezdová jednotka ADRŠPACH

Jednotka Adršpach v roce 2024 vyjela celkem ke 47 poplachům. Už několik let jde především o předlékařskou pomoc – pády, úrazy, kolapsy a alergické reakce. Na žádost Kopisu HZS byla jednotka vyslána i k pomoci s transportem pacientů.

Technická pomoc – spadlý strom, nafta na komunikaci, vykolejený vlak, pátrání po osobě, dopravní nehoda. Požár – lesa, střechy a PC. Toto vše patří do seznamu výjezdů, ale co výjezdovou jednotku nejvíce zaměstnalo? Nebyla to zaběhlá kočka, která se rozhodla schovávat ve skále a odmítala si povídat (no i když náročné to bylo), ale povodně, které potrápily většinu z nás.

Začalo to v pátek třináctého září a skončilo 15. 9., úklid obce se protáhl do 18. 9. Byl to opravdu náročný víkend a já moc děkuji celému týmu za skvělou práci, veliké poděkování patří všem, kdo přidali ruku k dílu. Děkuji holkám, které se o nás staraly. Děkuji za jídlo Nevoránkům, Gábině Šprincové, Miluše Kročilové a mé Verče.

Josef Thurik, velitel jednotky

Sbor Horní Adršpach

Sbor Adršpach se v roce 2024 opravdu nenudil. Rok jsme zahájili Výroční valnou hromadou, na které se vždy shrne předešlý rok.

V únoru jsme pomohli s řízením provozu při masopustu a samozřejmě nechyběl tradiční Hasičský ples.

Je to už několik let, co jsme se spojili s Barčou z A-Dráčku a společně jsme pořádali dětský karneval, A-Dráček již neexistuje, ale my jedeme dál. V dubnu byla řádně upálená Čarodějnice a odborná porota vybrala tu pravou Miss čarodějnic, i letos dorazilo velké množství krasavic, takže bylo z čeho vybírat.

Na 1. máje jsme pomohli postavit májku a Dětský den, který splynul s Dnem obce jsme oslavili, jak se patří, na této akci jsme zajišťovali občerstvení. Atrakce pro děti má vychytané Martin Vosolil, takže i letos se máte na co těšit. Každý rok se snažíme věnovat dětem z MŠ a ZŠ. Bereme si dovolenou a celý den si děti hrají na hasiče a dozví se mnoho důležitých věcí, které se týkají i jejich bezpečnosti.

I v roce 2024 jsme pomohli s organizací cyklistického závodu Rallye Sudety, přehlídky Starých strojů v Dolním Adršpachu, rozsvěcení vánočního stromu, Čertohrátek a svěcení sochy Jana Nepomuckého na zámku.

Bavilo nás pomáhat při Rescue campu, kde jsme zahráli zraněné. Jednalo se o přepadení firmy v Jívce a v Náchodě. Každý zúčastněný dostal konkrétní roli. Někdo byl „postřelený“, někteří utrpěli fiktivní zlomeninu nebo odřeniny. Nechyběla role hysterky a tu jsem si vybrala já. Hledáte hysterku??? Není problém! Klobouk dolů před maskéry, protože veškerá zranění vypadala opravdu reálně.

Dále jsme obdrželi pozvánku na několik oslav. Na většině těchto akcí jsme žádání o vystavení naší techniky. 150 let od založení svého sboru slavilo SDH Teplice nad Metují, pozvánku jsme dostali i z dalekých Šumic a náš družební sbor

SDH Veba 01 Olivětín slavil 150 let společně s SDH Broumov, 50 let slavila stanice HZS Broumov.

S naší Družbou SDH Veba 01 Olivětín se každý rok navštěvujeme buď v Adršpachu, nebo v Olivětíně. Akce je vždy započata tajným výletem a končí soutěží a přátelským posezením. Loni nám akci narušily povodně, tak to bylo bohužel krátké, ale letos si to určitě vynahradíme.

Veronika Thuriková, SDH Adršpach

Ptačí budky

Na podzim jsme si řekli, že by bylo prima pomoci hnízdícím ptákům, když už patříme do Chráněné krajinné oblasti Broumovsko. A kromě slunečnice pro ptactvo přikrmující spoluobčany na zimu (slunečnici si odebralo přes 30 rodin) jsme chtěli do ochrany ptáků zapojit i děti z naší školy a školky.

Paní učitelky byly hned pro, Jirka Klikar z Technických služeb nachystal podle dodaného plánu díly budek jako stavebnici, kterou předškolním dětem pomohli smontovat rodiče, děti je ve škole/školce natřeli a po přednášce Petra Kafky z CHKO jsme nainstalovali 30 budek pro drobné ptactvo.

Odpoledne jsme chodili po vesnici a 3 tatínkové školáků a školaček, resp. tátové 2 předškoláků lezli po žebřících a přidělávali budky na stromy kolem školy, na zámecké zahradě a cestou na Havraní město. V Horním Adršpachu je najdete hlavně kolem školky a v parku. Pokud se vám podaří vyfotit nebo alespoň zaznamenat, že si budku vybral nějaký zpěvný pták, dejte nám vědět.

Děkujeme TS Adršpach, jmenovitě Jirkovi Klikarovi, že nachystal stavebnici budek, učitelkám a rodičům, kteří s instalací pomohli! A samozřejmě dětem!

td

TJ Jiskra – nové vedení, nové impulzy

TJ Jiskra Adršpach si na valné hromadě zvolila nové vedení, které si dalo za cíl oživit skomírající sport v obci. Poslední roky, zejména po covidu, došlo k útlumu, který se nedařilo překonat. Nové vedení si dalo neskromný cíl přitáhnout děti a rodiče na sportoviště. Není to určité jednoduché, ale chceme pro to udělat maximum. Myslíme si, že je lepší čestně rezignovat než nic nedělat. A vidíme, že to jde!

Začali jsme organizovat nejrůznější turnaje a ty kromě hráčů přilákaly i fanoušky, kteří si při pivku zafandili a strávili pár hodin na čerstvém vzduchu. Největší ohlas měly samozřejmě fotbalové mače, při kterých nebyla nouze o góly i natažené svaly. V areálu sportoviště se kromě fotbalu rozjely i další aktivity pro děti nebo celé rodiny, jako je třeba lukostřelba nebo pétanque. V některých soutěžích jsme zapojily do „hry“ i rybník.

Obci jsme pomohli zorganizovat Malé letní dovádění, které do Adršpachu přitáhlo týmy z celého Broumovska. A zvládli jsme to úplně v pohodě. Děkuju partě lidí, která jen neřeční, ale opravdu vždycky přijde a pomůže, ať už je to Tomáš Holeček, Kuba Slowak, Jarda Tuček, Petr Balcar, celá rodina Zhánělova nebo dámy Květa Matulová, Alena Syrovátková, Vladka Fichtnerová, Yveta Kohlschütterová a Emilie Kročilová (a nejen ony).

Pokud si chcete zasportovat, tak přijďte, v prosinci pořádáme tradiční vánoční turnaje nebo plavání v Náchodě.

Jan Vajda,
předseda TJ Jiskra Adršpach

TJ Jiskra Adršpach Vás srdečně zve na plavání a saunování v náchodském bazénu

13. 12. 2025

3. 1. 2026

17. 1. 2026

14. 2. 2026

28. 2. 2026

14. 3. 2026

28. 3. 2026

vždy od 12 do 13 hodin

Plavecký bazén Náchod
Pražská 178, Náchod.

Masopust potřetí: sníh, koně i kapela

Když nás napadlo uspořádat v Adršpachu masopust, nikdo nevěděl, co z toho může vzejít. Škarohlídi akci předvídali rychlý konec, jiní se dušovali, že masopust v Adršpachu nikdy nebyl, i když kroniky jasně říkají, že byl, ale v dobách, na které si už nikdo nepamatuje.

Spousta lidí se ale rozhodla připojit a účastní se už od prvního roku. Letos bylo více masek, poprvé i povoz s koňmi a opravdická kapela, takže Ziki a Mates tentokrát nemuseli několik hodin v kuse trítat do klavíru jako ve dvou předešlých letech. Školní a předškolní děti s učitelkami akci zahájily v hasičárně zpěvem a tancem a pak se šlo vesnicí. V Horním jsme trasu průvodu zkrátily, protože kdo chtěl, byl už s námi, a kdo nechtěl, tak by stejně ani nos z domu nevystřčil. Což je škoda, protože není větší zábava, než když vám před domem vyhrává kapela, do chodby se nahrne hromada maskar a vypije kdeco. Své by o tom mohli vyprávět třeba Kozárovi nebo Krecbachovi, kteří pokaždé velkoryse hostí kromě lidí i Zikiho zvířectvo, konkrétně kozy a ovečku. Ale klobouk dolů před každým, kdo se nebojí a otevře dveře... Cestou do Dolního se nikdo neztratil, hasiči laskavě sbírali prokřehlé děti nebo svařákem znavené, aby je za pár minut znovu vypustili do víru zábavy. Chyběla nám Žanetina maska pohledné výběřčí průjezdního mýta a romské čtenářky osudu z ruky, ale tu nakonec v blokádě silnice statečně nahrazoval opičák Jura. Masopustní průvod jsme symbolicky zakončili na zámku, kde jako vždycky Lukáš Krecbach setnul kobylu – tentokrát Vladimírka. Bylo to tak dojemné, že bylo nutné se jít občerstvit k Tošovákovi. Je skvělé, že jste přišli, děkujeme všem, kdo pomohli, napekli, zazpívali, zkrátka přispěli k zábavě buď svou maskou, nebo se v civilu jen připojili k průvodu. Snad jste se bavili. Další masopust se už blíží: v sobotu 7. února potáhnou maskary Adršpachem, tak buďte připraveni.

Tak zase po roce, tančilo se velice

Osmého února se v jídelně adršpašského Continentalu konal tradiční hasičský ples již po osmdesáté. Pro 170 návštěvníků k tanci a poslechu hrála kapela BUMBLE BEE BAND a byla to parádicka. Pivečko teklo proudem, nechybělo něco ostřejšího... A bez čeho si už neumíme hasičský ples představit? No přece bez tradičního hasičského guláše, který nám uvařili naši mistři kuchaři Josef Vajsar a Jiří Rutkay.

Tradice zavazuje, a tak je namístě podívat se, jak vypadal ples v roce 1947. Ples se konal 18. ledna 1947 za krásného hudebního doprovodu P. Brýdla z Teplic nad Metují. Vstupné stálo 25 Kčs a u vstupu se prodávaly papírové losy za 5 Kčs. V tombole byla např. pěkná perníková chaloupka, dále dva dorty. K jídlu byly preclíky. Věci

do tomboly hasiči sháněli u místních obyvatel. Ples se konal v Hotelu Skalní město. O rok později byla v tombole mouka, vejce, cukr, omastek. Jelikož se ve stejný den konal ples také v Janovicích a ve Zdoňově, byla účast slabší. Jak se v kronice píše: „Ples byl velmi slušný, naprosto bez rámusu, tancovalo se do 4 ráno.“

Například v roce 1952 se konaly plesy dva. Jeden společný s hasičským sborem Dolní Adršpach a druhý již za sloučení družstev. Dort do tomboly darovali manželé Košťálovi hospodařící na statku Texlen. V tombole bylo dále možné vyhrát 1,37 Kg salámu, 8,4 Kg salámu jádrového a živého kohouta.

Do roku 1969 se tancovalo v Hotelu Skalní město, poté se hasičské bály přesunuly do závodní jídelny TEXLEN. O rok později to byla závod-

ní jídelna PAL. Firma PAL sice už není, ale jídelna zůstala. Dnes patří společnosti Continental.

Nyní jsou ceny v tombole jiné, i když dva dorty jsme měli. Hlavní letošní cena byla televize. A ta zůstala v Adršpachu. Své majitele si našly i tablet, chytré hodinky, vstupenky do Šiklandu a mnoho, mnoho dalších cen. Tančilo se do dvou hodin ráno, protože sál vždycky musíme dát do původního stavu, aby mohl druhý den zase sloužit jako jídelna. A tak nás po skončení plesu čeká uklízení maraton a do postele padáme naprosto vyčerpaní (ale nadšení z úspěšné akce) až po 5 ráno.

Obrovské díky patří všem sponzorům, nebudu všechny vypisovat, ať na někoho nezapomeneme, děkuji kuchařům, pekařkám a hlavně prima partě, která se o vás celý večer starala.

Příští rok se na vás těšíme 14. února, a pokud si plánujete více dopředu, tak si můžete zapsat, že v roce 2027 se bude ples konat 13. února.

Veronika Thuriková

Sousedé v rytmu Kohoutí stopy

Dolní Adršpach se první březnovou sobotu opět otřásl v základech – ale tentokrát ne kvůli sirénám nebo záchranným akcím, nýbrž díky plesu, který pořádal místní Spolek dobrovolných hasičů Dolního Adršpachu. Před Hotelem Skalní město již tradičně bafal stabilní stroj a leskla se restaurovaná koňská stříkačka z přelomu 19. a 20. století.

Večer nabral grády hned po prvních tónech kapely Kohoutí stopa. A že ta stopa zanechala na parketu hluboký otisk! Tanečníci se nezastavili a kapela jela jako rozjetá cisterna celý večer!

Tombola byla opět bohatá – mezi cenami bylo všechno, od piva v plechovkách až po sud, lahvičky s bublinkami i s nešumivým obsahem, umělecká díla, věci každodenní potřeby, ale i radost dělající dárkové poukazy na všechno možné i skoro nemožné.

Hlavní cenou byl zájezd na dovolenou... do Horního Adršpachu – s večerí zdarma! Ne, to už kecáme. Ale když už jsme u jídla – nutno říci, že chlebičky i věnečky byly lahodné a vepřová lůčka na tmavém pivu se rozplývala na jazyku tak, že se u výdejního pultu tvořila fronta delší než na banány za totáče.

Byl to prostě večer, jak má být: plný smíchu, hudby, tance a přátelské atmosféry. Kdo tam nebyl, může jen litovat. A kdo tam byl, ten už se těší na příští rok – protože když spolek dobrovolných hasičů z Dolního pořádal ples, hoří jen parket a srdce.

Hanka Kubiasová

AixÁdrBoulder Session Nr. 9

Naše obec na konci března ožila dalším ročníkem sportovní události AixÁdrBoulder Session. V pořadí již devátý ročník probudil k životu horolezeckou sezónu za účasti 156 registrovaných závodníků a závodnic.

Obec Adršpach se každoročně řadí mezi hlavní sponzory této akce, stejně jako TJ Jiskra Adršpach, která nám poskytuje zázemí haly v Horním Adršpachu. Tu proměňujeme na jeden den ve specializované boulderingové sportoviště o ploše přes 130m², kde se uskutečňuje převážná část závodů. Kvalifikaci jsme nicméně již před třemi lety mohli díky nové budově tréninkové stěny v Dolním Adršpachu rozložit na dvě místa a pojmout tak maximální počet závodníků, jelikož každým rokem roste zájem o účast na závodech. Kvalifikace tak nabízí celkem 20 boulderů, z toho 12 v hale a 8 na bouldrovce v Dolním Adršpachu. Do finále pak postupuje 8 nejlepších lezců z obou kategorií, tedy mužské i ženské. To nabízí k vidění tři finálové lezecké problémy a za živoucí podpory diváků se tak finálová osmička letos rozřadila do konečného pořadí s vítězi Pavlem Kratochvílem a Editou Vopatovou. Členka adršpašského horolezeckého oddílu Ela Runštuk-Zýková obhájila čest místních lezců krásným sedmým místem.

I když všichni neholdují lezení a boulderingu, tak přesto můžeme být jako obyvatelé Adršpachu pyšní. Za léta pořádání se tyto stále ještě amatérské závody dostaly na mapu největších a nejkvalitnějších lezeckých boulderingových závodů v České republice. Již několik let se k nám nesjíždějí pouze rekreační lezci (jelikož původně byly závody pořádány jako setkávání místních a pískovcových horolezců po zimní přestávce), nýbrž i horolezci ze všech koutů republiky, členy české sportovní reprezentace nevyjímaje.

Dalším unikátem našich závodů je prezentace nových uměle vyráběných horolezeckých chytů a struktur. Tým stavěčů závodních boulderů reprezentuje různé zahraniční výrobce těchto chytů. Hlavní partner závodů, firma AIX je jejich největším českým výrobcem světového vřhlu. Tradičně v rámci závodních boulderů představuje nové chyty a struktury ze své dílny. Zastupuje také světové výrobce, jejichž chyty jsou na závodech mnohdy k vidění a ozkoušení v Česku vůbec poprvé. Letos se jednalo o amerického výrobce Pusherholds a polské SecretHolds. Firma Aboutholds stavěče Honzy Zbranka pak v premiéře představila čínského výrobce chytů CAI holds a také české Moveholds.

Team tří stavěčů pod záštitou Andreje, v čele s českým esem v oboru Vildou Chejnem a Berthem Ondráškem, doplnilo letos jméno světového formátu Honza Zbrank. V kvalitě stavěčů, chytů a struktur závodních boulderů si tak závody nezadají s Českým pohárem.

Vyhlášení vítězů se koná po finále na QADRU v Dolním Adršpachu. Ceny pro finalisty začínají nemalými Prize Money a cenami od sponzorů. Těch sháníme každoročně dostatek na to, aby i ostatní závodníci mohli vyhrát něco v tradiční tombole.

Poděkování za letošní ceny patří: firmě Petzl, lokálním FujFuj Design, Bateria a Adventure Menu za štědré a pestré příspěvky nejen do tombole. Za všechny hodnotné ceny dále firmám A muerte, Direct Alpine, Aguglia, Saltic a Chillaz. Českým Chimpanzee za každoroční naplnění startovního balíčku, Blue Fly za výrobu závodních trik. QADR rest&bar za poukázku na závodní jídlo.

Na místě sponzorů patří jistě poděkování také SVČ Trutnov a ZŠ Teplice, kteří nám každý rok zapůjčí žíněnky na závodní dopadistiště.

Důležitou součástí závodů je pak už jen poslední tradiční večerní zábava v podání minimálně

dvou kapel, letos obou lokálních. Broumovské kapely KLUCI a po nich polické punk'n'roll sestavy BEZ ŠANCE.

Na závěr bychom rádi poděkovali domorodcům a dále členům Adršpašského lezeckého oddílu, kteří si v průběhu před i pozávodních příprav vždy najdou cennou chvíli na stavbu závodní stěny v hale a přípravu boulderovky v Dolním Adršpachu. Bez jejich pomoci a zápalu pro dobrou věc bychom v sobotu místo kvalifikace hráli leda tak fotbálek a v úterý po závodech by hala nevypadala, jako by se žádné závody ani nekonaly.

Děkujeme všem!

Těšíme se na další jubilejní desátý ročník AixÁdrBoulder Session a srdečně zveme k nahlednutí i obyvatele Adršpachu!

Výsledky finále ABS 2025

Muži:

1. Pavel Kratochvíl
2. Marek Jeliga
3. Matěj Svojtka
4. Martin Dvorský
5. Jakub Skočdopole
6. Lukáš Ďurech
7. Ondra Pařík
8. Ríša Pařil

Ženy:

- Edita Vopatová
Bára Zítková
Míša Hornychová
Eliška Novotná
Eliška "Bětká" Paděrová
Bára Pospíšilová
Ela Runštuk-Zýková
Veronika Šmakalová

Dětský karneval plný radosti a smíchu!

V sobotu 22. 3. 2025 se jídelna Continental proměnila v kouzelný svět plný barev, kostýmů a veselí! Děti, které se zúčastnily karnevalu, si užily skvělé odpoledne plné her, tance a zábavy.

Sešlo se kolem padesáti malých účastníků a účastnic, kteří se předvedli ve vynikajících kostýmech, a všichni měli možnost stát se na chvíli superhrdinou, princeznou, pirátem nebo třeba veselým zvířátkem.

A kdo se postaral o program, tanec a zpěv? No přeci Agentura VOSA a tentokrát s sebou Vosičky přivezly i pana Vosáka...

Velké poděkování patří dětem, rodičům a Vosičkám, ale také našim skvělým sponzorům. Děkujeme Technickým službám, firmě Continental za zapůjčení jídelny, Daně Tyšerové z Janovic i Agrotipu Široký. Obrovské díky patří našim hasičům a hasičkám, kteří mě se vším pomohli, a Karle z Kalírny za dobroty.

A kdy se uvidíme příště?

Do kalendáře si запиšte: 14. březen 2026 od 15:00 hodin. Už teď se velice těšíme!

Za SDH Adršpach Verča Thuriková

Velikonoční trhy

Již tradičně na Bílou sobotu se konaly návštěvnickky oblíbené Velikonoční trhy na zámku. Letos jsme pro děti připravili kromě pletení pomlázek i hledání vajíček na zámecké zahradě. Zájem byl veliký a barevná vajíčka mizela rychlostí blesku.

Komu se povedlo ulovit svůj barevný kousek, mohl si ho dozdobit uvnitř zámku, kde byla také možnost malování na obličej. Kdo chtěl, mohl si s paní Prokopovou uplést krásnou pomlázku.

Venku k všeobecné pohodě hrál pan fláinetář, který nám připravil malé zpěnění. Přijel se svým starodávným nástrojem a kočárkem vlakem z Hradce. Bohužel omylem vystoupil už v České Metuji místo v Teplicích, kde měl připoj

do Adršpachu, ale vše se povedlo vyřešit a do Fabie se kočárek nakonec vešel. Jeho produkce tak začala včas a stálo to za to.

Stánků s rozličným zbožím bylo dost a jsme rádi, že se mezi prodejci objevili i místní obyvatelé a senioři. Součástí trhů byla i sbírka na broumovský psí útulek, kterému jsme s radostí předali něco kolem čtyř tisíc korun. Děkujeme všem návštěvníkům a těšíme se zase na další Velikonoční trhy, které se budou konat 4. dubna 2026.

Jolana Jánská

Pálení čarodějnic

Pálení čarodějnic se slaví každoročně 30. dubna. Tento den označuje přechod mezi zimou a obdobím plodnosti – tedy symbolický začátek jara. Tradice má hluboké kořeny v dávných rituálech, kdy lidé oslavovali návrat tepla, světla a života. Jde o jeden z nejvýznamnějších momentů lidového kalendáře, který stojí na pomezí přírodního i duchovního světa.

My jsme také slavili, a to do ranních hodin.

Začalo to pomocí při stavění májky – symbolu lásky, plodnosti a mládí –, ale i strážce obce. Už podruhé a tentokrát byla májka zase o fous vyšší.

Poté jsme se rychle přesunuli do hasičárny a přípravy mohly začít. Od 17:00 hodin

si děti mohly zasoutěžit a vyhrát odměnu. Doražilo kolem 40 dětí a všechny se výborně bavily. Před vyhlášením MISS Čarodějnice se naše kandidátky Čarodějnice pustily do tance. I když jsme to všechno několikrát nacvičovaly nanečisto, tak když šlo do tuhého, všechny se rozutekly... To už si nikdo nepamatuje, ale v živé paměti máme, že lahve vína byly tři, to víme jistě... Tanec byl předveden na píseň od Milana Buričina – Spadla kachna do povidel, namočila si v ní pr... (zadek), chuděra jedna.

Milan Buričin má hitů mnohem více, vše nahrál ve svém soukromém studiu. Mezi ně patří např. Sólo pro prádelní hrnec nebo Sólo pro předvařenou rejži a další pecky.

Po zapálení ohně a upálení „čarodějnice“ se z hasičské garáže linuly jiné tóny, k tanci a poslechu hrála kapela HEKTOR a podle ohlasů se všem velice líbila, což nás těší.

Obrovské poděkování patří především našim členům, kteří se na akci podíleli, Milče a Saše za čarodějnic, opět byla famózní. Děkujeme také tanečnicím, tanečnickům, posluchačům či jen konzumentům, že jste se skvěle bavili. Za rok zase!

Za SDH Verča Thuriková

Rybářské závody

5. ročník rybářských závodů pod patronací starosty Adršpachu a vášnivého rybáře Jakuba Vajdy se konal 17. května na rybníku v Horním Adršpachu.

Zatímco vloni o vítězi rozhodoval los, protože prostě nikdo nic nechytily, tak letošní ročník se vydařil. Děti se bavily náramně, tak co může být víc?

V kostele s adršpašskými rodáky

V sobotu 21. června od 18.30 hod. se konala mše svatá v kostele Povýšení svatého Kříže za přítomnosti bývalých rodáků z Adršpachu a okolí. Mše se konala v němčině a celebroid ji broumovský děkan Martin Lanži.

Na ten den jsme do kostela umístili původní drobné sakrální památky, jako třeba anděla strážného, Pannu Marii a dva anděly. Ty se nám podařilo získat z centrálního depozitáře, kam z adršpašského kostela putovaly před mnoha desítkami let, pravděpodobně kvůli obavám z případného zcizení v divokých devadesátých letech,

kdy se kradlo všechno, co nebylo přišroubované. A letos, 21. června, se konečně navrátily tam, odkud pocházejí. Před mší si dvě desítky rodáků a jejich potomků prohlédly kostel, vyslechly několikaminutovou přednášku o historických souvislostech a pak se zúčastnili mše.

td

Malé letní dovádění

Malé letní dovádění zní poněkud podezřele, ale jedná se o tradiční akci Dobrovolného svazku obcí Broumovsko, jejímž cílem je propagace a utužování partnerství mezi obcemi a městy našeho regionu. Šestnáct šestičlenných týmů zastupujících obce a města na Broumovsku soutěží v zábavných disciplínách. Letos poprvé v historii měl všechno zorganizovat Adršpach.

ráčková a Šimon Zháněl) nekompletně sešel o den dříve, a nebyla to pěkná podívaná: pétanqueové koule končily v pletivu, lezení žádná sláva, v loďce se náš tým točil kolem své osy, místo aby směřoval plavidlo k druhému břehu, imitace hasičského útoku během chvíle zaplavila třetinu hřiště. Vyhledky nebyly valné.

Sobotní ráno bylo jako vymalované, stánky s občerstvením, které měl na triku předseda TJ Jiskra Adršpach Honza Vajda se svým týmem (rodina Zhánělova nejvíc), byly nachystané.

Po uvítání a průvodu se šlo na věc. A o pět hodin později bylo jasné, kdo je letošním vítězem: obec Adršpach! Po prvních disciplínách to vypadalo bídně, ale nakonec jsme díky vyrovnanému výkonu vyhráli a získali pohár.

Byla to první akce, na které se mělo ukázat, jak se sportovci dokáží postavit velké výzvě. Honza Vajda a jeho parta všechno zvládli s přehledem, a navíc se jim daří přitáhnout na sportoviště diváky, což je bonus!

Podle pamětníků šlo o jedno z nejlépe zorganizovaných „dovádění“, takže všem škarohlídům, kteří se těšili, jak to všechno blbě dopadne, můžeme říct: my máme splněno!

Vyslechli jsme si tedy varování od někdejších účastníků, že příprava trvá měsíce a že je třeba udělat to či ono, tedy hlavně se postarat o odpolední program. No, nakonec jsme si to udělali po svém, soutěže jsme zvolili typicky adršpašské: lezení na boulderové stěně (díky Martině Mrázku, za vytyčení cesty), házení na basketbalový koš z různých vzdáleností, veslování na rybníku, hasičský útok, pétanque a člunkový zábavný běh. Na zkoušku se náš narychlo poskládaný tým (Jakub Vajda, Leontýna Bláhová, Tomáš Holeček, Olinka Šrámková, Ludmila Ho-

Za dárky pro všechny soutěžící děkujeme Marii Stehlík (pivní dar), Gabče Šprincové za hrnečky, Technickým službám za taštičky a Honzovi Šprincovi, že přišel a pomohl i v sobotu. Klukům z TS za stavění stanů a tahání věcí. Víchovi za poladění zvukové aparatury! A pak Květě Matulové, Aleně Syrovátkové a Emilce Kročilové. Díky!

td

Dětský den a Den obce Adršpach

V sobotu 31. května se konal druhý Den obce kombinovaný s již tradičním dětským dnem, který mnoho let láká malé návštěvníky a návštěvnice z obce i okolí. Sladěný hasičský tým, na který je v podobných případech stoprocentní spoleh, šlapal jako hodinky. Areál kolem hasičárny se proměnil v dětskou hernu a všechno bylo připravené na první část programu: přes dvacet atrakcí, kterým dominovaly simulátory závodního motocyklu a formule 1, bungee trampolína, skákací hrad nebo sportovní soutěže, byly nachystané, aby po kouzelném vystoupení našich dětí ze školky a školy pobavily malé návštěvníky i návštěvnice.

Vloni nám do Dne obce brutálně zasáhlo počasí a také letos byly předpovědi chmurné. Pro jistotu chlapi z TS postavili dva velkokapacitní stany. Ale zatímco z okolních obcí přicházely zprávy o průtrži mračen, u nás nakonec spadlo jen pár kapek. Děti si mohly vybrat z desítky nejruznějších soutěží o ceny a na závěr se vyráchat v párty pění.

V 19 hodin vystoupila na pódium ka-

pela PRORADOST se Zbyňkem Červeným a o dvě hodiny později legenda rockové scény 80. let – TURBO. I když jsme se obávali, že může do vesnice dorazit klidně tisíc fanoušků této skupiny, tak se jich kolem pódia nakonec tlačily tak tři stovky. Při téměř dvouhodinovém vystoupení publikum hulákalo spolu notoricky známé hity jako Hráč, Chtěl jsem mít, Krásným dívkám nebo Láska z pasáží... Po jedenácté se ještě tu a tam ztichlou vesnicí nesl úryvek nebo popěvek

těch, kteří jasnou nocí táhli podroušeně a spokojeně k domovu.

Rádi děkujeme našim hasičům, kteří splní, co slíbí, a při každé akci tvoří pevnou a spolehlivou oporu vedení obce. Vážíme si jich. A s nimi i všech obyvatel, kteří přiložili ruku k dílu, jako třeba rodina Nevoránková. Díky nim si přišli na své milovníci sladkostí a kávy. Tak zase za rok!

td

Pavlaína Podzimková a Tomáš Brt (Brťák) jsou čeští performeré věnující se novému cirkusu a pohybovému divadlu.

A large group of people, including children and adults, are sitting on the grass in a park, watching a puppet show. A large, colorful, multi-headed puppet is visible on a stage in the background, with a forested hillside behind it.

A photograph showing the interior of a church, viewed through a circular opening. The church has a high ceiling with arched windows. The altar is ornate and features a large painting. Pews are arranged in rows, and several people are visible sitting in the front rows. |

Krásné staré stroje

V sobotu 19. července odstartoval Spolek dobrovolných hasičů Dolní Adršpach od 13 hodiny u Haly v Dolním Adršpachu Přehlídku starých strojů, na které se sešli malí i velcí hračičkové, fanouši a fandý stabilních motorů, veteránů i praštěných soutěží, jako je třeba lezení po komínu z pivních beden, které si soutěžící stavi jednu na druhou. Z akce přinášíme letmou fotoreportáž.

Foto: archiv členů SDHDA

Mezinárodní festival Za poklady Broumovska

Adršpašský kostel Povýšení svatého Kříže, postavený v klasicistním stylu v letech 1827–1831, je nejmladší kostel na Broumovsku a vedle slavné a obdivované barokní broumovské skupiny kostelů, které jsou dílem Kryštofa a Kiliána Ignáce Dientzenhoferů, může někomu připadat poněkud chudě či architektonicky nevýrazně. Má ale – jak potvrzují všichni účinkující – úžasnou akustiku.

Vloni jsme po několika letech dostali opět nabídku na zařazení Adršpachu na program mezinárodního festivalu Za poklady Broumovska, jehož dramaturgové zvou prvotřídní umělce a umělkyně do našeho regionu. Tentokrát vymysleli, že půjde o koncert při svíčkách, což nám plně vyhovovalo, protože navzdory skutečnosti, že v chrámu visí lustr a najde-

me tam přes 200 nejrozumnějších světél, tak elektřina do kostela není přivedena. Snad za rok. Za přítomnosti zástupce hasičského sboru, který dohlížel, aby nám kostel nevyhořel, ale kterého zřejmě bolela záda, protože co chvíli vstával a vrzavě se procházel, tlumeně osvětlovalo chrám padesát svíček. Hodinový program mezzosopranistky Ester Pavlů a kytaristky Barbory Kubíkové vyplnil cyklus španělských

národních písní Canarios autorů Lorcya a de Falla, původně psaných pro barokní kytaru Gaspara Sanze. Přední česká kytaristka několikrát chválila jedinečnou akustiku i atmosféru večera, který kolem půl jedenácté zakončila Ester Pavlů přídavkem árie z opery Carmen.

td

Dětské řádění pod kontrolou

Dětské sportovní řádění je akce, kterou pro obecní i přespolní děti připravili adršpašští sportovci a sportovkyně. Nové vedení TJ Jiskra Adršpach se zaměřilo na oživení areálu, a v tomto případě vsadilo na děti.

Už týden před vlastní akcí bylo hřiště den co den obsazené, všichni trénovali na sobotní akci, kde se měli předvést v několika osvědčených i nových disciplínách:

pétanque, curling, lukostřelba, plavba na lodičkách... Pamatujeme si doby, kdy bývala sportoviště tak plná, že jsme jako děti museli čekat, až se uvolní místo. A kdo v to sobotní odpoledne na

hřiště zavítal, vrátil se o třicet let zpět: divočení pod kontrolou, zábava pro děti, občerstvení pro rodiče, kteří s uspokojením přihlíželi, jak se jejich ratolesti unavují...

Poutní mše

Na 14. září připadá svátek povýšení svatého Kříže, jemuž je zasvěcen náš adršpašský kostel. Tento svátek připomíná událost znovuzískání kříže, na kterém byl ukřížován Ježíš Kristus. Při té příležitosti se konala poutní mše svatá, což bývala pro celou vesnici největší událost roku.

Franziska Goldmann, rodačka z Horního Adršpachu, který se tehdy ještě jmenoval Ober Adersbach, vzpomíná, jak v tento den byla celá obec vyzdobená, pouťové stánky se táhly od školy až po „nádražní ulici“. Do Adršpachu se sjížděli návštěvníci ze širokého okolí, aby se pobavili na pouti, kde vyhrávala obecní kapela. Nejoblíbenější bývaly stánky se sladkostmi, mezi kterými dominoval turecký med. Datum povýšení svatého kříže tak bylo zapsáno do obecního kalendáře červeným písmem. I když doba naplněného kostela je dávno pryč, zkoušíme navázat na tradici pouťových mší. Tu letošní sloužil broumovský děkan Martin Lanži. Do vysmýčeneho a vyzdobeného kostela (poděkování Věře Lulkové) nás dorazilo deset. Pro devět návštěvníků jsem připravil „průvodce

mší“, aby se na mši mohli podílet i spora-
diční návštěvníci kostelů.

Místo obecní dechovky a střelnice s papírovými růžemi vystoupilo týž den po mši svatě od 18 hodin 25členné Polyfonní sdružení, které mělo na programu skladby Petra Ebena (1928–2007) a Šimona Brixihy (1693–1735). Polyfonní sdružení je soubor založený v roce 1998 v Novém Městě nad Metují. Věnuje se interpretaci duchovní hudby a má za sebou desítky koncertů. Vystupuje převážně ve východních Čechách a přilehlém Polsku.

I tentokrát hudebníci a hudebnice lehce přečísлили posluchače, ale na to jsme v Adršpachu zvyklí.

td

Léto otevřených kostelů 2025: Barokní poklady Broumovska opět ožily

Léto otevřených kostelů se i letos stalo oblíbenou součástí prázdnin na Broumovsku. Návštěvníci mohli objevovat barokní skvosty od slavných architektů Dientzenhoferů, nahlédnout do historie regionu a zažít atmosféru míst, kde se propojuje krása architektury, ticho venkova a duchovní klid.

Barokní léto plné zážitků

K dnes již tradiční akci, kterou každoročně pořádá Farnost Broumov ve spolupráci se studenty Gymnázia Broumov, se letos nově připojila také Společnost pro destinační management Broumovska o. p. s. Díky této spolupráci a s finanční podporou Královéhradeckého kraje a České komory architektů prostřednictvím fondu PRAK (Příspěvek na podporu regionálních aktivit) se podařilo akci výrazně rozšířit po stránce propagace i návštěvnického komfortu. Záštitu převzal europoslanec Tomáš Zdechovský.

V průběhu července a srpna se kostely v Božanově, Martinkovicích, Otovicích, Šonově, Broumově, Heřmánkovcích, Ruprechticích a Verněřovicích otevíraly veřejnosti každé úterý a sobotu. Kostel sv. Prokopa v Bezděkově nad Metují pak vítal návštěvníky vždy ve středu. Nešlo přitom jen o lákadlo pro turisty – cílem akce bylo přiblížit lidem význam těchto staveb jako živé součásti kulturní i duchovní krajiny Broumovska.

Společnost pro destinační management Broumovska v rámci projektu zajistila přípravu a realizaci marketingové podpory. Zajistila grafické zpracování a tisk propagačních materiálů ve čtyřech jazykových mutacích, plakáty a propagaci v médiích i na sociálních sítích. Díky tomu se podařilo oslovit širší veřejnost a zvýšit

povědomí o této výjimečné iniciativě výrazně i mimo samotný region. Finanční prostředky z fondu PRAK byly využity také na podporu brigádníků a tvorbu informačních letáků.

Součástí projektu bylo i vytvoření audionahrávek ke každému z broumovských kostelů. Návštěvníci si je mohli pustit přímo při své návštěvě a zpříjemnit si tak prohlídku o zajímavý výklad a příběhy spojené s jednotlivými stavbami. Všechny audionahrávky jsou dostupné na webu broumovsko.cz v sekci Památky.

Spojení tradice, komunity a současnosti

Léto otevřených kostelů se i letos stalo krásným příkladem toho, jak lze propojit minulost s přítomností, architekturu s krajinou a místní komunitu s návštěvníky z celé republiky. Organizátoři plánují v projektu pokračovat i v příštím roce a rádi by navázali užší spolupráci s jednotlivými obcemi, v nichž se kostely nacházejí. Zájem veřejnosti i pozitivní ohlasy potvrzují, že Broumovsko má své kouzlo nejen v přírodě, ale i v barokních stavbách, které dodnes vyprávějí příběhy víry, umění a lidské tvořivosti. Právě díky akcím, jako je Léto otevřených kostelů, se toto kouzlo daří objevovat znovu a znovu.

Společnost pro destinační management Broumovska, o.p.s.

P. S. Do projektu Léta otevřených kostelů se připojil i Adršpach se svým kostelem Povýšení svatého Kříže.

Dýňování v Adršpachu

Poslední říjnový pátek patřil v Adršpachu tradičnímu Adršpašskému dýňování. Oblíbená podzimní akce pro děti i jejich rodiče letos přilákala do prostor zámku přes padesát malých návštěvníků s rodinami.

Hlavním bodem programu bylo vyřezávání dýní. Děti si přinesly vlastní nářadí a s nadšením vytvářely lucerny nejrůznějších tvarů a výrazů. Jakmile se venku setmělo, přesunulo se dění ke vstupu do skal. Tam čekala strašidelná stezka, na níž děti plnily různé úkoly a potkávaly nejrůznější strašidla. Malí odvážlivci si odnášeli odměny nejen za splnění úkolů, ale i za svou odvahu, šikovnost a radost ze hry. Atmosféru navíc podtrhly nápadité kostýmy, ve kterých mnozí dorazili. Adršpašské dýňování se i letos vydařilo. Děkujeme všem, kteří se zapojili, pomohli s organizací nebo dorazili si užít podzimní večer s námi. Už teď se těšíme na další ročník!

Linda Krecbachová

Bleší trhy na zámku

15. 11. 2025 se v prostorách zámku konaly bleší trhy. Prodejci se sešli v hojném počtu, proto jsme museli využít jak zámec-kou kavárnu, přednáškovou místnost, tak i druhé patro.

Návštěvníci si mohli projít celý zámek a zároveň koupit něco pro radost, případně do sbírky. Dorazili jak místní, tak návštěvníci z okolních vesnic a měst.

Nabídka zboží byla velice pestrá: oblečení, obuv, sportovní vybave-ní, obrazy, keramika, sklo, porcelán, gramofonové desky, sběratel-ské předměty, adventní věnce, farmářské výrobky.

Prodejci pomáhali i jejich ratolesti a všichni strávili na zámku hezký a pohodový den.

Občerstvení zajistil Jakub Kubovčík, kterému děkujeme.

Pro velký zájem plánujeme pořádat bleší trhy dvakrát ročně, na jaře a na podzim.

Monika Nekvindová a Monika Matějová

Rozsvěcení vánočního stromu

Slíbili jsme, že advent budeme každý rok zahajovat střídavě v Horním a Dolním Adršpachu. Po loňském krásném zámeckém adventu byla letos na řadě opět horní část obce. Jen pár dnů před akcí ulehla spousta dětí s horečkou, dokonce i paní ředitelka Karolína dorazila na akci s teplotou...

Na příjemné sváteční atmosféře to neubralo. K betlému a stromu tentokrát přibýlo i pódi-um, aby bylo na vystupující děti vidět. Když starosta a místostarosta popřáli krásné a klidné svátky, zazpívaly děti za doprovodu svých uči-telek šest vánočních písní. Na povel se rozsvítil stromek i betlém a začala volná zábava. Ha-lina Jánská s dcerou jako tradičně bravurně zvládly napojit stovku návštěvníků, všichni účastníci dostali od obce svíčky v podobě bet-

lému, ozdobu s motivem skal od Honzy a Gábiny Šprincových a Marie Stehlík vě-novala 120 lahví ležáku a výčepního piva s motivem Starostové a Milenců. Dár-cům, dárkyním i klukům z Technických služeb děkujeme za pomoc s přípravou. V osm bylo po všem: svačák, pivo i děti byly pryč, tak se šlo domů. O tom, kde se bude zahajovat adršpašský advent příští rok, rozhodne nové vedení obce.

Co se u nás dělo a na co se těšíme

První měsíce nového roku jsme na naší malotřídní škole využili naplno. Děti se zapojily do několika netradičních projektů, které jim přinesly nejen nové zážitky, ale i spoustu zajímavých poznatků.

Začali jsme cestou do dalekého Japonska – samozřejmě obrazně. Připravili jsme tematický projektový den, během kterého si děti vyzkoušely výrobu sushi, skládání origami, jezení hůlkami i tradiční novoroční japonskou hru fukuwarai. Nechyběl ani kvíz, informační úvod a samozřejmě populární fotokoutek s japonskými rekvizitami.

V rámci pracovních činností jsme se pustili do výroby ptačích budek – děti si samy zkusily práci s náradím, a to včetně vrtaček. Hotové budky jsme pak za pomoci některých tatínek rozevěsili po okolí obce. Akci vymyslel a organizačně podpořil místostarosta Tomáš Dimter. Odborný výklad o ptactvu a vedení celé procházky si vzal na starost Petr Kafka z CHKO, který dětem připravil zajímavou a srozumitelnou přednášku.

Velmi milou událostí byl také zápis do první třídy, který jsme pojalí netradičně. Budoucí školáci s námi strávili celé dopoledne – vyzkoušeli si stanoviště z prvouky, češtiny i matematiky, a dokonce zažili i krátké divadelní vystoupení. Děti tak mohly poznat školní prostředí v klidné a hravé atmosféře.

Navštívili jsme také místní knihovnu, kde proběhla krátká knihovnická lekce. Děti se dozvěděly, jak se v knihovně orientovat, co všechno se tam dá najít a jak funguje výpůjční systém. Všichni si vypůjčili knihu, kterou nyní čtou v rámci čtenářských dílen.

Jedním z nejzábavnějších dnů byla Škola čar a kouzel, do které se zapojili i kamarádi z MŠ Adršpach. Děti si vyzkoušely kouzla, pokusy, stavbu čarodějnického obydlí i létání na koštěti. Všechna stanoviště byla plná magie, úkolů a zábavy.

A co nás čekalo dál?

Na konci května jsme vystoupili v rámci Noci kostelů, kde děti zazpívaly dvě písně v latině a vystavily i vlastní výtvarná díla s kostelní tematikou. Připravili jsme také autorské představení na Den obce a nový Festival múz – den plný uměleckých workshopů pod vedením spisovatelek, muzikantek a výtvarnic. Sportovní stránku zastoupil tradiční Běh pod

Křížovým vrchem, kde si děti poměřily síly se žáky z okolních malotřídních škol. A školní rok jsme zakončili stylově – Zahradní slavnost s tématem recyklace.

Děkujeme všem, kdo nás na této cestě podporují.

**Za kolektiv ZŠ Daniela Botková
a Karolína Gottsteinová**

Druhé pololetí plné dobrodružství a poznání

Mateřská škola v Adršpachu prožila během druhého pololetí skutečně bohatý program plný zážitků, poznávání a radosti. Každý den byl pro děti něčím výjimečný, ať už pravidelnými aktivitami nebo jednorázovými akcemi, které jim umožnily objevovat svět kolem sebe.

Pondělky patřily hudební výchově pod vedením paní učitelky Martinovské, kde děti rozvíjely své hudební schopnosti a rytmické citění. Úterky se nesly ve znamení zdraví – děti pravidelně navštěvovaly solnou jeskyni v Meziměstí. Středy byly věnovány individuální logopedické výuce s paní Středovou a zároveň to byly dny narozeninových oslav malých jubilatů. Čtvrtky se zaměřovaly na kreativní tvorbu, rozvoj jemné motoriky a grafomotoriky, přičemž předškoláci měli speciální program Maxík, který je připravoval na školu. Pátky se nesly v duchu objevování – děti vyrazily na výlety a procházky po okolí, aby se blíže seznámily s přírodou a historií.

Mateřská škola však nezůstala jen u pravidelných aktivit. Druhé pololetí bylo bohaté na projektové dny a akce. Děti se účastnily masopustního veselí a zpívaly po celé vesnici, také karnevalu MŠ, navštívily třikrát divadlo Uffo v Trutnově, vydaly se na mrazivou procházku na Kalousy, objevovaly historii zámku Adršpach, sledovaly divadelní představení v ZŠ či odemykaly jaro osazováním květináčů kolem MŠ. K dalším nezapomenutelným zážitkům patřilo vyrábění a věšení ptačích budek, výprava za bledulemi, oslavy narozenin Matyáška, Sofinky a Jonáška či návštěva domova duchodců Tmavý důl, kdy děti babičkám a dědečkům nejen zazpívaly, ale také napekly perníčky.

Velkou událostí bylo také Velikonoční tvoření s rodiči v ZŠ, návštěva zvířátek v Horním Adršpachu nebo Den otevřených dveří, který se nesl v duchu velikonočních tradic, úkolů a honby za pokladem. V rámci tematického projektu se děti také věnovaly ekologii a ochraně přírody, což jim přiblížilo význam péče o naši planetu.

A co jsme měli na program dál? Třeba Čarodějnickou školu s dětmi ze ZŠ, výlet s přespáním na Bišíku, exkurzi do dolu Bohumír,

přednášku s policií, dopravní hřiště a velkolepou zahradní slavnost. Nechyběla ani další překvapení a nevšední zážitky, které děti obohatily a připravily na další kroky jejich vzdělávací cesty.

Za mateřskou školu Adršpachu tak mohou říct, že vzdělávání může být i plné radosti, objevování a nevšedních zážitků.

Díky skvělému týmu našich učitelek, podpory rodičů a obce je každý den pro děti jedinečný a nezapomenutelný!

Za kolektiv MŠ Lenka Šretrová

ZŠ a MŠ Adršpach

V minulém příspěvku jsme vás informovali o japonském dni inspirovaném časopisem Raketa, o projektu výroby ptáčích budek a jejich rozvěšení v obci a také o čarodějnickém rejži. Zmínili jsme také plánované akce, ke kterým se nyní vracíme formou krátké reportáže.

Noc kostelů se letos nesla v duchu tématu naděje. Děti z mateřské školy přednesly básničky a školáci nacvičili dvě latinské písně s klavírním doprovodem. Kostel se stal také výstavní síní – návštěvníci si mohli prohlédnout fotografie a výtvarné práce dětí z projektových dnů, například frotáže a malby vzniklé při cestě do Zdoňova nebo snímky z Křížové cesty ze Suchého Dolu.

Na Dni obce jsme pokračovali tradičním divadelním představením O víle Doubravce, chlupaté nevěstě a jak to nakonec dopad-

lo. Tentokrát děti ztvárnily nejen vílí tanec a zpěv, ale také připravily originální kramářskou píseň doplněnou vlastními ilustracemi.

Velkou událostí byl Festival múz, který proběhl začátkem června. Na čtyři dny k nám zavítala znojemská waldorfská škola – společně jsme poznávali krásy skalního města a okolí a připravili jsme vzájemné workshopy. Samotný festival s tématem knihy se uskutečnil 5. června. Pozvání přijaly výtvarnice a ilustrátorky Aneta Žabková a Jitka

Petrová, které vedly tvořivé dílny. Hudební část programu obohatila Marcela Přibyllová. Výsledné práce byly slavnostně představeny veřejnosti na zámku v Adršpachu.

Dne 9. června se naše škola zúčastnila atletického čtyřboje školních družin v Broumově. Naše barvy hájilo 12 závodníků, kteří soutěžili v běhu na 50 m, hodu kriketovým míčkem, skoku dalekém a ve vytrvalostním běhu na 300, 500 a 800 metrů. Děti si vedly skvěle – odvezly si dohromady 15 diplomů za 1.–3. místa a v celkovém hodnocení

škol obsadily krásné 2. místo. Největší radostí však bylo, že si všichni sportovci závody užili a odjízděli domů plní nadšení a zážitků.

Sportovní tečkou za červnovým programem se stal Běh pod Křížovým vrchem, kterého se zúčastnily i další okolní malotřídní školy. Školní rok jsme zakončili tradiční zahradní slavností, tentokrát na téma recyklace. Celoroční projekt vyvrcholil netradiční módní přehlídkou oděvů z recyklovaných materiálů, kterou s grácií uvedli naši páťáci. Ne-

chybělo ani pasování předškoláků a dojemné loučení s dětmi, které odcházejí na další vzdělávací cestu.

Rádi bychom na tomto místě poděkovali všem rodičům, přátelům školy i obci Adršpach za podporu a spolupráci. Díky vám mohou děti zažívat tolik krásných a inspirativních okamžiků. Věříme, že i v příštím školním roce budeme společně pokračovat v tradici pestrých akcí, které propojují školu, rodinu i celou naši obec.

Kolektiv školy

ZÁPIS DO MATEŘSKÉ ŠKOLY ADRŠPACH NA ŠKOLNÍ ROK 2026/27

Zápis do MATEŘSKÉ ŠKOLY, Adršpach proběhne **2. 4. 2026** od 8.00–14.30 hod.
v budově mateřské školy (Horní Adršpach 115).

Co je potřeba:

- vyplněná Žádost o přijetí dítěte k předškolního vzdělávání (k vyzvednutí v MŠ nebo je možno stáhnout na www.skolaadrspach.cz)
- občanský průkaz zákonného zástupce a rodný list dítěte

KRITÉRIA PRO PŘIJETÍ:

1. trvalé bydliště v obci Adršpach (pro děti starší tří let v den nástupu)
2. děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky (předškoláci)
3. sourozenec v ZŠ, MŠ Adršpach
4. věk dítěte (sestupně od starších po mladší)
5. děti mladší tří let

Počet dětí, které je možné přijmout: 20

ZÁPIS DO 1. ROČNÍKU ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY ADRŠPACH PRO ŠKOLNÍ ROK 2026/27

Zápis do prvního ročníku proběhne **22. 1. 2026** od 8.00–16.00 hod.
v budově základní školy (Dolní Adršpach 71).

Pro:

- děti narozené od 1. 9. 2019 do 31. 8. 2020
- děti s odkladem povinné školní docházky z loňského roku
- přesáhne-li dítě ve školním roce 2025/2026 hranici 8 let, nemůže žádat o odklad školní docházky
- děti, kterým bude 6 let po 1. 9. 2026, mohou rovněž absolvovat zápis, je však zapotřebí doporučení z poradny.

Co je potřeba:

- OP zákonného zástupce a rodný list dítěte
- žádost o přijetí a další formuláře obdržíte při zápisu
- rodič, který bude žádat o odklad školní docházky, se musí dostavit k zápisu v řádném termínu

Pokud se nemůžete dostavit ve stanoveném termínu, informujte nás telefonicky na čísle 777 203 398 nebo na e-mail: ms.adrspach@seznam.cz

KRITÉRIA PRO PŘIJETÍ:

- trvalé bydliště v obci Adršpach
- sourozenec v ZŠ Adršpach
- ostatní zájemci

Počet žáků, které je možné přijmout: 18

Raketa dětem

Rozplětačka

I NA JIŽNÍM PÓLU SLAVÍ VÁNOCE.
VŠICHNI MAJÍ RADOST ZE SVÝCH DÁRKŮ.
TROCHU SE JIM TO ALE PŘI ROZBALOVÁNÍ
ZAMOTALO. KDO DOSTAL JAKÝ DÁREK?

Náš kamarád a majitel nakladatelství Labyrint Joachim Dvořák, který má chalupu v nedaleké Bučnici, vydává od roku 2014 nádherný časopis pro děti Raketa, který vedou Radana Litošová a Johana Švejdíková. Raketa vychází čtyřikrát ročně, neobsahuje žádné reklamy a každé číslo je tematicky zaměřené. Děkujeme za poskytnutí úkolů pro děti. Více na www.raketa-casopis.cz

Kostelní varhany – průzkum

Při převodu našeho kostela do obecní správy jsme si byli vědomi úkolu, který před námi, a to nejen aktuálním zastupitelstvem, stojí. Je jasné, že záchrana kostela jako významné dominanty obce bude časově i finančně náročná. Dnešní stav se od roku 1945 podstatně nezměnil. Ztratilo se jen několik cenných předmětů, jiné byly ale zachráněny a do kostela navraceny.

V tomto čísle Zpravodaje představíme kostelní varhany, které společně s oltářem a obrazovou výzdobou kostela patří k jeho dominantním prvkům. Mezi srpnem a říjnem navštívili Adršpach čtyři odborníci na historické varhany, aby zhodnotili jejich stav a určili stupeň jejich památkové ochrany. Nejprve z Národního památkového ústavu z Telče dorazil Dr. Petr Koukal, varhanolog a přední odborník na varhany a jejich ochranu, autor knihy *Dobře rozladěné varhany*. Následně dvakrát Adršpach navštívil pracovník památkové péče z Olomouce Mgr. Ondřej Mucha, který je mimochodem také zakladatelem a ředitelem muzea harmonií v Prostějově, jediného muzea svého druhu v České republice a ve střední Evropě. Jeho soukromá sbírka obsahuje více než 120 nástrojů z let 1825–1973 od slavných výrobců v Evropě a USA.

Cílem zkoumání bylo zjistit, zda varhany podléhají památkové ochraně. Pokud by byly nedílnou součástí kostela a vykazovaly by jedinečnou uměleckou hodnotu, získaly by památkovou ochranu a spolu s ní i jasně definovaná kritéria pro restaurování. Ochrana by z hlediska kulturního významu památky byla nepochybně cenná, nicméně je s ní spjata celá řada zásadních omezení při restaurování a v neposlední řadě i finanční nákladnost. Při prvotním ohledání se varhanologové soustředili na přítomnost červotoče. Pokud

by byl doložen typickými hromádkami po žíru, byl by osud varhan zpečetěn. Nicméně červotoč se prý pouští s chutí do varhan pouze v nadmořské výšce do 500 metrů nad mořem. Adršpach leží naštěstí výš. Přítomnost brouka byla doložena jen na několika smrkových prknech dodaných do bednění nástroje, nikoli na vlastním nástroji. Následně proběhl doslova archeologický výzkum a ohledání nástroje z hlediska jeho přeměn, oprav a stavu. Před dvěma týdny Národní památkový ústav varhany za kulturní památku vyžadující speciální ochranu nepotvrdil. Památkáři následně doporučili několik varhanářů, jejichž dosavadní realizace svědčí o vynikající práci a respektu k nástroji, mimo jiné i Ivana Boka z Krnova. Pan varhanář v říjnu a listopadu opravoval varhany v Josefově u Jaroměřu a podnícen doporučením památkářů přijel během několika dnů na první ze tří návštěv, při kterých doslova „prolezl“ varhany a následně pro obec připravil 25stránkový posudek, z něhož vybíráme následující text.

„Na kůru empírového kostela se nachází několikrát upravovaný nástroj dodaný tam v době po jeho dokončení. Varhany postavil Ignatz Welzel z Králík roku 1831 jako jednomanuálový nástroj klasické kralické koncepce na principálu 4' s vestavěným hracím stolem o počtu rejstříků 7+3. Zvláštností těchto varhan mohl být progresivní rozsah kláves. Okno pro umístění klaviatu-ry v postamentu odpovídá svými rozměry již plně vystavěné velké oktávě, jak to bylo zvykem v pruském Slezsku, ne však v habsburské monarchii.

Králíky byly od začátku osmnáctého století až do poloviny devatenáctého významným varhanářským centrem. Akční radius kralických varhanářů sahá od Prahy přes celý pás Sudet na sever od Prahy až po Krnov, na Moravě pak zasahoval na Hanou, severní Vysočinu směrem k Polabí. Ignác Welzel zažil různé těžkosti po reformách Josefa II. a napoleonských válkách, nicméně varhanní skříň, měchy, vzdušnice a to málo, co se dochovalo z jeho píšťalového fondu, svědčí o tom, že věděl přesně, jak udělat solidní trvanlivé varhany s dobrým poměrem cena/výkon.

V průběhu devatenáctého století byly varhany přinejmenším jednou přestavěny, v průběhu dvacátého pak došlo už jen k dílčím úpravám. Nepřízeň osudu se neprojevila nijak výrazně, ztratilo se pár píšťalek z prospektu, které byly svépomocně nahrazeny, a postupně puchřelo okožení měchů, červotoč se objevil až nedávno a jeho výskyt je lokální. Varhany i celý kostel se v druhé polovině dvacátého století pohroužily do spánku a doteď se z něho neprobudily. Patrná je přestavba od Paula Noskeho z roku 1895, která varhanám vtiskla romantický zvuk-

kový charakter a zvětšila rozsah pedálu. Rovněž byl přidán druhý manuál a dodán nový hrací stůl poněkud diskriminující lidi s vzrůstem nad 170 cm. Noskeho práce nejsou příliš zdokumentovány. Působil na Broumovsku na přelomu 19. a 20. století. Má z té doby nové varhany ve Vižnově. Zhotovení hracího stolu a lavice je solidní, rovněž jím dodané píšťaly jsou pěkně zhotovené, nicméně starší píšťalový fond je přintonovaný vpichy do jader, případně i zvyšováním výřezů. Varhany přišly o svou původní tvář, jejich potencionál a repertoárové využití se rozšířilo.

Při důkladnější prohlídce varhan nutně dospějeme k názoru, že mezi roky 1831 a 1895 mohlo dojít ještě k první přestavbě varhan na dvoumanuál, při které byl zřízen pozitiv v zábradlí s rejstříky pro druhý manuál s vestavěným hracím stolem a rovněž ke změně dispozice I. manuálu, který dostal do prospektu nové píšťaly principálu 8' s vysazenými labii, přičemž některé původní prospektové píšťaly jsou uvnitř a plní funkci oktávy 4'. Prospektové píšťaly ve věžích svým zhotovením neodpovídají roku 1895. To pak bylo Noskem zrušeno a místo zadního pozitivu v zábradlí kruchty byla zřízena skříňka na noty. Rovněž je možné, že skříňka v zábradlí kruchty je pouze pozůstatkem volně stojícího hracího stolu, který dosloužil díky tomu, že bylo zainvestováno do dvoumanuálu. Někdy varhaníci volně stojící hrací stůl chtěli stůj co stůj. Navzdory tomu, že vestavěný hrací stůl je pro mechaniku řešením lepším. Někdy to chtěl klérus, aby nikdo v kostele neseseděl zády k oltáři.

Nástroj jako celek trpí špínou, zatuhnutím nebo zaseknutím některých táhel a ventilů, úniky vzduchu a absencí údržby. Proto je nyní nepoužitelný.

Varhany, tak jak je Paul Noske přestavěl, vykazují problematický přístup na ladění i údržbu. Měchová soustava může při hraní vykazovat

nedostatečnost, přece jen byla určena na deset rejstříků v barokním duchu. Nicméně s ventilátorem bude dostatečná.

Skříň vykazuje po téměř dvou letech existence stále soudržnost, poškození se týkají detailů: Demontovaný poklop hracího stolu, vrty elektrikářů, odpadlé drobné detaily, packy na výplních, sem tam nějaká lišta nebo kousek římsy. Červotoč jen lokálně.

Píšťaly kovové: Některé staré rukodělné píšťaly jsou ztraceny nebo nahrazeny nepůvodními, jinak vykazují klasické závady od nešetrného ladění, někdy selhávají loty nebo příliš tenké stěny. V rámci úprav byly přintonovány v duchu konce 19. století. Píšťaly dodané Noskem jsou v dobrém stavu, jen velké basové se gravitací začínají hroutit.

Píšťaly dřevěné: Jsou v celkem dobrém stavu, dá se předpokládat zatuhnutí ladicích zátek, lokální vady, rozklížené spoje atp. Na první pohled je patrné přintonování, zásahy do výšky výřezů. Vzdušnice: Welzelovy vzdušnice se stále jeví servisovatelné a jsou funkční, Noskeho vzdušnice trpí na zasekávání ventilů či traktury. Asi kvůli špíně.

Měchy: Soustava dvou klínových měchů je dochována autenticky, dřívější opravy dělal někdo, kdo tomu rozuměl. Okožení vykazuje praskliny, rovněž tak spoje vzduchovodů, v důsledku čehož velmi rychle padají a nedrží vzduch. Závaží na měchu se nějaké dochovalo, zároveň ale někdo odložil na měch různé věci, jako třeba krucifix atp. Dřevěná podstata je zdravá.

Hrací stůl a traktura: Traktura byla v minulosti přepracována a otočena společně s hracím stolem o 180°. Vypadá zachovale, vůle jsou mírně vychozené, dá se předpokládat selhávání koncovek abstraktů při manipulaci s nimi, některá kratší spojení z tenkého železného drátku již selhala. Má příjemný chod.

Hrací stůl je solidně zhotovený, možná jako subdodávka. Jsou ale poztrácené některé rejst-

říkové štítky a opotřebované obložení a vedení kláves. Byla v minulosti zdemontována pedálová spojka.

(...)

Kostel i jeho okolí jsou okouzlující. Tyto varhany ke kostelu patří od doby jeho postavení. Vzhledem k tomu, v jakém jsou stavu, jsou v podstatě nejslabším článkem kostelního inventáře. Je tedy výzvou něco s jejich stavem podniknout a dát tím impuls k oživení celé památky.

Ivan Bok následně doporučil tři cesty k restaurování, které se zásadně liší náročností v práci, času i v nákladech. Na jedné straně máme možnost nechat opravit varhany do jejich nejpůvodnějšího stavu a získat unikátní nástroj se zvukem jako v roce 1830, a na straně druhé stačí takřkajíc vyhnat pavouky, opravit poškozené a nefunkční prvky, zkrátka zprovoznit ho tak, aby zněl jako těsně po válce, tedy dostatečně pro jejich účel. Nejkomplexnější oprava by vyšla na téměř 3 miliony, oprava do funkčního stavu necelých 180 000 Kč. Rozhodnutí bude na zastupitelstvu.

Tomáš Dimter

Nové přírůstky do knihovny

Radka Třeštíková
Bábovky

Dvanáct žen, dvanáct osudů propojených v jednom románu. Napadlo vás někdy, co řeší milenka ženatého muže a jaká je ve skutečnosti ta příšerná manželka, o které jí on vypráví? Nebo proč má sestra manželky tak špatný vztah se svojí dcerou. Jak se vlastně cítí ta patnáctiletá holka, na kterou si rodiče nikdy neudělají čas? A kam se vlastně poděly ty peníze? Kdo je vzal, kdo je ztratil, kdo je utratil, kdo je našel a kdo je bude muset vrátit? Nechte se strhnout upřímnou zpovědí hlavních hrdinek, kde nechybí ironie, humor, bolest, napětí, nenávisť ani láska. Kde se emotivní příběhy vzájemně prolínají, jeden vede ke druhému, k celé řadě zajímavých rozuzlení a potom nerušeně pokračují dál, někdy šťastně, někdy ne, takový už je život.

Josef Karpf
Teplce nad Metují
ve vzpomínkách
německých pamětníků

Český překlad knihy o obci Wekelsdorf, dnes Teplce nad Metují, kterou na základě vzpomínek a docho-

vaných dokumentů sepsali vysídlení němečtí rodáci. Tento soubor dílčích textů posléze zpracoval a o další texty doplnil teplický rodák Josef Karpf a jeho práci v původním německém znění vydal krajský spolek Heimatkreis Braunau / Sudetenland e. V. v roce 2003 jako 24. publikaci knižní řady o obcích na Broumovsku. O české přepracované a rozšířené vydání teplické knihy se postaralo město Teplice nad Metují v překladu Dagmar Heegové.

Rozsáhlá kniha nabízí seznámení s historií místa od konce 19. století do roku 1945 s těžištěm ve 30. letech 20. století. Místní dějiny můžeme sledovat očima lidí, kteří zde žili tak jako my, ale hovořili jiným jazykem, měli své specifické nářečí, zvyky, kulturu, odlišnou mentalitu. Hospodařili tu po staletí, obdělávali půdu, utvářeli krajinu a zanechali nám po sobě svědectví v podobě nejrůznějších staveb, ať už obytných domů, hostinců a zemědělských usedlostí, ale i křížků v polích a u cest či náhrobků na hřbitově. Díky knize před námi ožívají významné osobnosti Teplic, z nichž většina již upadla v zapomnění. Mezi nejcennější informace této publikace patří vzpomínky pamětníků na vzhled a fungování obce, na činnost zájmových sdružení a spolků, na kolorit církevního roku a místních zvyklostí a tradic, dále zaznamenání nejrůznějších slavností a průvodů, osobních vzpomínek na obyvatele Teplic, na každodenní život, či naopak osobních prožitků z dramatických událostí místní historie. Text je obohacen o stovky dobových fotografií a pohlednic dílem převzatých z německého originálu knihy, dílem nově zařazených do českého vydání.

Lars Kepler
Náměsíčník

Krvavá noční můra v kempu za městem. Dokáže Joona Linna s pomocí hypnotizéra případ vyřešit? Uprostřed noci někdo nahlasí na tísňovou linku, že právě probíhá vloupání v uzavřeném kempu za Stockholmem. Na volání reaguje nejbližší policejní vůz, a když hlídka dorazí na místo, v jednom z karavanů se jí naskytne děsivý pohled. Podlahy, stěny a nábytek jsou zcela pokryty krví. Někoho tam zabili sekerou a brutálně rozčtvrtili. Nedaleko od místa činu spí na podlaze mladý muž a pod hlavou má useknutou ruku, která mu slouží jako polštář. Mladík je okamžitě zatčen a převezzen do vazby. Jedná se o sotva sedmnáctiletého syna slavného spisovatele. Záhy se ukáže, že trpí vzácným druhem náměsíčnosti. Mladík může být pachatelem, anebo také svědkem celého masakru, ovšem nic si nepamatuje. Joona Linna, který se případu ujme, požádá svého starého přítele Erika Mariu Barka, aby pomocí hypnózy zjistil, co se v karavanu stalo.

Zdena Brádllová

Obecní kalendář pro rok 2026

Obec Adršpach připravila pro obyvatele stolní kalendář, jehož ústředním motivem je protentokrát Adršpach z výšky. Snímky pocházejí z archivu Tomáše Tahavského a archivu obce Adršpach. Technické služby jej budou distribuovat v následujících týdnech.

Sleva
na dárky
pro obyvatele
Adršpachu

Pro obyvatele Adršpachu jsme zajistili

slevový kód
v hodnotě 15 %

na všechny produkty
společnosti Tiskárna Broumov
z webu:

www.hezkefotodarky.cz

Slevový kód 15% slevy: PAAdr15
Platnost kódu do 28. 2. 2026

Vložte jej do pole „Slevový poukaz“
v košíku objednávky a sleva vám bude
odečtena ze standardní ceny objednávky.

Kuchařka Marka Fichtnera pod stromeček

Marek Fichtner je šéfkuchař původem z Adršpachu. Na podzim mu v nakladatelství Mladá fronta vyšla kuchařka, kterou připravil s kamarádem a šéfredaktorem nakladatelství Tomášem Dimterem.

Marek – s příběhem hodným amerického snu – servíruje 80 receptů inspirovaných lesem, vodami, polem a dvorkem. Jeho cesta vedla z naší malé příhraniční vesnice na paluby největších zaoceánských parníků a posléze do královských paláců uprostřed pouště – a propsala se i do této knihy plné chutí a praktických rad. Světová i česká kuchyně, tipy pro pohodové vaření z běžně dostupných surovin a recepty, které zvládne i průměrně zdatný nadšenec do vaření... Nečekejte jenom jídlo, ochutnáte i pořádnou porci radosti a dobrodružství na talíři. Pro všechny sousedy a sousedky se zájmem o Markovo vaření máme tip na vánoční dárek: kdo by si chtěl kuchařku obstarat za 250 Kč (plná cena 549 Kč), nechť se nahlásí na obecním úřadu. Na úřadu je knížka také k nahlédnutí.

td

Kuchařka kořeněná životem

Marek Fichtner

Smetanová koprovka s pošírovaným vejcem

BRAMBOROVÉ ROSTI | HOUBY

Žádný strach, tohle opravdu není jídlo ze školní jídelny, které jsem v dětství moc nemusel. Pošírovaná vejce a křupavé rosti s houbovým tónem tradiční koprovku dokonale rehabilitují.

KOPROVÁ OMÁČKA

3 lžice	másto
4 lžice	hladká mouka
375 ml	zeleninový vývar
320 ml	mléko
100 ml	jablčný ocet
2 lžice	cukr krystal
1 svazek	kopr (nachrání listy a stonky zvlášť)
250 ml	smetana (33%)
	divoké koření (2 bobkové listy,
	4 kuličky černého pepře,
	4 kuličky nového koření)

Vývar a mléko zahřejeme v rendlíku. Mezitím v kastrolu rozpustíme máslo a zhruba 3 minuty na něm restujeme divoké koření a stonky kopru. Přidáme ocet a necháme zredukovat. Zopráme moukou a ještě minutu restujeme. Poté přilijeme vývar s mlékem a důkladně promícháme, aby se nevytvářely hrudky. Omáčku vaříme na mírném ohni asi 15 minut. Následně přidáme smetanu a dochutíme solí, pepřem a cukrem podle chuti. Omáčku přecedíme. Pokud chcete mít jemnou zelenou koprovou omáčku, přidejte do ní čerstvé listy kopru a rozmixujte ji dohladka. Jinak stačí přidat nasekaný kopr.

BRAMBOROVÉ ROSTI

6 ks	brambory, střední velikost (včetně typ B)
2 lžice	bramborový škrob
1 ks	cibule
1 lžice	másto

Brambory dáme do studené vody i se slupkou, přivedeme k varu a vaříme cca 15 minut – chceme je jen předvařit, takže nevodit, když zůstanou pevnější. Po uvaření je necháme úplně vychladnout. Mezitím nakrájíme cibuli najemno a orestujeme ji na másle dozlatova. Vychladlé brambory oloupeme a nastrouháme nahrubo. Přidáme opečenou cibuli, škrob, sůl, pepř a vše dobře promícháme. Ze směsi tvarujeme placičky (tzv. koláče) a smažíme na oleji z obou stran dozlatova.

POŠÍROVANÁ VEJCE

8 ks	vejce
2 l	voda
100 ml	kvassný ocet

Do hlubokého rendlíku nalijeme vodu, přidáme ocet a přivedeme k varu. Jakmile začne voda vřít, stáhneme teplotu tak, aby jen jemně probublávala. Pomocí metličky nebo vidličky vytvoříme ve vodě vír a opatrně do něj vyložíme vejce. Doporučujeme vařit maximálně 4 vejce najednou. Vejce pošírujeme přibližně 4 minuty, poté je vyjme a ochladíme v ledové vodě. Před servírováním je krátce ohřejeme v horké vodě – stačí přibližně 1 minuta.

RESTOVANÉ HOUBY

500 g	houby (mix šampiónů, žampionů portobello, hlavy)
2 lžice	másto
1 ks	šalotka
1/2 ks	citron

Na másle orestujeme na kostičky nakrájenou šalotku. Přidáme houby a opékáme cca 5 minut.

Osolíme a zakápneme šťávou z citronu.

Jak se letos včelařilo?

Po lednu, většinou chladném se sněhem, a po třech únorových týdnech nízkého zmrzlého sněhu pustilo oteplení včelky z úlů na prolet vyprázdnit výkalové váčky. Ke kálení na česno nedošlo, tak snad letíme do jara zdraví! Před prahem března kvetou žluté talovíny a pyl padá z lísek.

Ten neúnavné dělnice rouskují sotva pár chvil denně pro chladné prostředí. Pak, mezi 1. a 9. březnem, se nebe vyjasnilo, bledulky po desítkách, po stovkách až po tisících zavoněly jemně a jako když zatrne. 9. března se rtuť teploměru dostala ke 14°C, to byla chvíle pro první zběžnou jarní prohlídku včelstev. V sobotu 5. dubna proletoval sníl a neděle nebyla teplejší. Nicméně týden nato se sobotní teploty ustálily odpoledne na 16°C a já mohl provést letos druhou a důkladnější prohlídku úlů. Jejím cílem bylo zhodnotit stav zimních zásob – těch je téměř nadbytek. Navíc jsem všem čtyřem včelstvům do spodního plodiště při odejmutí tmavého plástu vložil stavební rámek pro trubčinu.

V půli dubna bledulky uvádají. Sasanky hajní vykvétají po nižších stovkách, stejně tak jako mokryše. Křivatců žlutých i orsejů jarních je velmi málo. Dokvétají a zaprahují vrby jívy, žluté květy zlatice začínají zdobit větve, ovocné stromy a keře zůstávají holé. Třetí dubnový týden s teplotami do 18°C vylákal do květu ptačí třešně, objevila se žlutá sluníčka pampelišek. Je na čase přidat první medník nad mateří mřížku. V sobotu odpoledne (26. 4.) jsem došel do lesů načerpat pramenitou vodu včelkám do napáječek. Létavky se na vodu zalétaly už před měsícem, a pokud ji nesbírají z ranní rosy, představují napáječky zhruba sedm metrů od úlů její nejbližší zdroj.

Dvojsváték práce i lásky jsem 1. května světil převěšením dvou včelstev do nových plodišť. Všechna čtyři včelstva dostala medník se dvěma plodovými plásty ze spodních plodišť, s jednou loňskou souší a se dvěma mezistěnami. Zbytek prostoru jsem nad mateří mřížkou, zboku i shora utopil. Rozkvétají hrušně. Slívy i sakury stojí v plném květu. Vykvétají pryskyřníky, začínají kvést jabloně, zeleně kvete kontryhel. Petrklíče vadnou. V neděli 11. května jsem v poměrně chladném polojasném dni doplnil do medníků

další dvě mezistěny rozzebrováním těch předchozích už vystavěných. Včelky si v medniku začínají skladovat sladinu. Květen je celkově velmi chladný. Týden mezi 13. a 19. květnem byl u nás vydatně deštivý. Přesto jsem ve chvíle sucha 18. května doplnil do medníků rozzebrováním vystavěných mezistěn další mezistěny do počtu jedenácti rámků v medniku. Řeřišnice luční dokvétá. Odkvetly slivoně i hrušně. V květu pokračují jabloně a rozkvétají hlohy. Teď by naše svěřenkyne upotřebily teplejší a slunné dny.

Většina letošního léta byla deštivá. Připomenou, že pro nadmořskou výšku kolem 600 m n. m. není možné nasazovat medníky před koncem dubna nebo až před začátkem května. Květnová včelstva se rojila. Z roje a ze dvou porojů se mi sice podařilo založit včelstvo, které v srpnu plně obsedlo dva nástavky s rámkovou mírou 39 x 24 a vystavělo 18 mezistěn (to je vklad do dalšího včelařského roku), na druhou stranu hojnou mednou snůšku mohlo tím pádem nabídnout leda včelstvo nevyrojené.

Nejdříve to vypadalo, že se k 25. květnu zmíním jedině o odkvetlých jabloních a dokvétajících pampeliškách. Neděle mi ovšem připravila rojovou otázku. Veliký roj obtočil ve výšce čtyř metrů nad zemí silnou větev šefíku se špatným přístupem pro hustý porost čilimníku. Na čilimníku se pohupovaly dva menší roje (poroje?). Oba jsem odstříhl s částí porostu do rojářky se zavěšeným medným plástem. Plást výrazně překypující plodem jsem bohužel ve včelstvech nedohledal. Zřejmě kvůli času rojů po předchozím velkém vykuklení mladušek. Roje – poroje z rojářky nevyhlédly, na kraj létavku usedly létavky a zadečkovou pachovou žlázou lákaly dovnitř poletující sestry. Po dvou hodinách jsem rojářek ze stínu přenesl nad připravený nástavek se šesti mezistěnami a s vnitřním krmítkem s cukrovou vodou míchanou v poměru 1:1. Obsah rojářky jsem vysypal na loučky díla a kuřavkou včelky pobídl dovnitř. Později jsem k nim přisypal zhruba třetinu velkého roje, kterou se mi podařilo z šefíku do rojářky sklepat. Doufal jsem, že stará matka, se kterou tento velký roj zamířil z úlu, ve sklepu nebude. Zápas s mladou matkou z poroje (?) by jedna sokyně nepřežila. Zřejmě tam nebyla, včely se totiž z nového (zeleného) nástavku nerozletěly, ale stráží si česnový vstup a trouší se mezi mezistěny a z rojářky převěšený medný plást. Objevily se dělnice, které vonnou žlázou v zadní části těla lákaly do nově obsednutého zeleného nástavku soupoutnice, co se při usazování rozletly do stran. Česnový vstup jsem raději zúžil na 1/5, aby silné vedlejší včelstvo nový nástavek s vůní cukerného roztočů nevyloupilo. Jako větrání poslouží tomuto nástavku zasíťované dno bez varroa podložky a úlové očko zamřížované krytkou.

Čekal jsem, že část velkého roje na šefíku zřejmě bohužel uhynie, a to pro nepřístupnou polohu k jeho smetení. I tak jsem pod šefík postavil truhlářské kozy s lešeňovou podlážkou, aby se na ni při dešti zbytek roje zesopu pověsil. Tím

se mi ještě druhý týden zadařilo většinu velkého roje spasit a po zakouření nástavku i rojářku přidat novému včelstvu.

30. června jsem vytočil první med formálně ze čtyř včelstev! Toho dne dokvetly jasmíny a kvetoucím lipám patřilo pouze 14 dní. Z toho první červencový týden zrychleně vydechoval vedra nad 30°C (tím lipový nektar rychle mizel), zatímco druhý týden v měsíci propršel (nektar a pyl se splachoval) a létavky se k práci v poli dostávaly zřídka. Po lipách u nás už žádné stromy nekvetou. Po prvním (červencovém) kosení luk hojně vykvétá máchelka, v ostrůvkách černohlávek a kakost luční, ojediněle jetel plazivý a více jitrocel kopinatý. Jako sběr pylu to, myslím, stačí do pylových dešek pro zimní, snad i jarní pokolení včel.

Červenec ovšem zůstal chladný a zmoklý. 30. července jsme dotočili poslední med a o den později jsme po sejmutí medníků začali krmít společně s přeléčením včelstev formidolovými deskami (41 g). 6. srpna byly trochu rozkousané formidolové desky vyjmuty, následovala další krmná dávka cukrové vody v poměru cukru a vody 3:2, znovu ve hmotnosti 6 kg cukru na včelstvo.

Po 10. srpnu se počasí prudce změnilo na třicetistupňová vedra bez kapky vody. Třetí krmnou dávku, opět o hmotnosti 6 kg cukru na včelstvo, jsem strůpkovým krmítkem podal 17. srpna. Předtím, 13. srpna, jsme do každého plodiště vpravili zavěšením mezi dílo po gabonové pásce, celkem 10 pásek na pět včelstev. Do podmetů jsem na dva dny umístil varroa podložky a po lhu-tě pozoroval spád kleštíka včelího v hojně míře.

Po 17. srpnu se ochladilo. Až po třinácti dnech spadly další deště včetně jedné odpolední průtrže mračen. Poslední týden letních prázdnin znovu prozářily sluncem zalité letní teploty. Posledními 3 kg cukru jsem včelstva dokrmil 31. srpna. Lze povědět, že se podařilo čtyři dávky krmiva rozložit do celého měsíce, a to včelám poskytl čas na jejich odpaření, štěpení a zavíčkování.

Po 1. září je nezbytné vyplnit a odeslat hlášení o počtu včelstev a možné je požádat o dotaci D 1 pro včelaře. Tma už před osmou večer, chladnější, ačkoli slunné dny a noční teploty sestupující k bodu mrazu. Takové zářijové nápovědy připraví včelstva na říjnové ranní mrazíky, kdy dělnice s matkou začnou dočasně zaujmát tvar zimního chomáče. V říjnu i v listopadu si hlídáme odpolední teploty nad 10°C pro podání dvou dávek fumigace. Od obou dávek si slibujeme pohromu pro kleštíka včelího na dospělých včelách v čase, kdy plodu je v nástavcích maličko. Naprosto bezplodé období bychom rádi viděli v prosinci v předvánočním čase, kdy přežijí varrooza odstraňuje ze včelích těl léčivo v médiu aerosolu. Jemný aerosol má možnost udržet se na chlupatých dělnicích ve výrazném objemu, pročež koncentrace chemické látky smí být nepatrná ve srovnání s množstvím přírodních, ovšem průmyslově vyráběných léčebných prostředků.

Patrick Ungermann

POMŮCKA: ACRE, ČUAN, HOKI, KEE, LABUAN, LALA, NAMU, OHAU, TIREE, UPAS	OPAK NE	KAUČUK	1. DÍL TAJENKY		JEDNOTKA PENICILINU	NĚMECKÝ KLOBOUK	KÓD ETIOPIE	MALÝ LÍN		VÝBUŠNINA	LEHKÝ KOČÁR		ATOL V SOU- OSTROVÍ RALIK	LOKAT	IRÁČAN	VÝZVA K TICHU
ALPSKÝ SKŘÍTEK				NEDOKO- NALE SPÁLENÉ DŘEVO NADÁVAT					TENISOVÝ KLUB (ZKR.)		JEDOVATÝ STROM					
KŘIVÉ OBVINĚNÍ									PŘEDLOŽKA		POŽÍVAT POTRAVU					
									CHEM. ZN. HLINÍKU		ÚSCHOVNA LETADEL					
NATŘÍT BILOU BARVOU							NADRATI									EISEN- HOWEROVA PŘEZDÍVKA
							VÝHEŇ									
	ZHOTOVIT ŠITIM					BOHUŽEL (ZAST.)				MPZ SPOJENÝCH ARABSKÝCH EMIRÁTŮ			INIC. SPISO- VATELE IROVSKÉHO			
	MPZ OSTROVA ST. VINCENT					DÁNSKÉ FILMOVÉ DRAMA (2012)				INIC. ZPĚVÁČ- KY LOUNOVÉ			2. DÍL TAJENKY			
BRITSKÝ FYZIK A VYNÁ- LEZCE (JAMES)					ZAHNUTÉ NÁŘADÍ				ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ (ZKR.)				TĚTÍ SEKEROU			
					NĚMECKÝ JESTĚ				ARABSKÝ VLADCE				NEROST ANDRADIT			
OPAK UVNITŘ				SEVEŘAN				UHLAZE- NOST								
				TĚLESNÉ ZDRAV				JÍŽ								
	DRUH SPOJENÍ TRÁMU	MIMO- ZEMŠTAN					DOVED- NOST			NÁŠ BYVALÝ FOTBALISTA					SOUMARŮV HLAS	ZKRATKA NAŠÍ TELEVIZE
		ZMAČET V TRÁVĚ					ČÁST PRAHY			PODNOS						
ZIMNÍ KABÁT						DROBNÉ PRŠET					OTEC					
						BRITSKÝ OSTROV					MAROCKÁ OBJEMOVÁ MÍRA					
NĚMECKÝ LÉKÁŘ					TOHLE			OBVODOVÁ ČÁST KOLA				SPĚCH				
					CHOCHO- LATÍ PTÁCI			AKADEMIE VĚD (ZKR.)				NĚKDEJŠÍ SPZ KARLOVÝCH VARŮ				
ÚKLIDOVÝ POMOCNÍK				LUSTIGOVA HRDINKA				SLADIDLA							FRAN- COUZSKÝ BRAŠNÁŘ	OSAĤÁNÍ
				POHÁD- KOVÁ BYTOST				DROBNÁ ÁRIE								
NACHOVÁ									DVOJITĚ							
									BRUMENDO VE ZPĚVU							
	PĚTKA VE ŠKOLE (HOVOROVÉ)						KREVNÍ FAKTOR				HOLANDSKÝ POLOTVRÝ SYR					
	ŠVÉDSKÉ SÍDLO						MALOMO- CENSTVÍ				ZNÁMKOVÝ PŘETISK					
SEDACÍ NÁBYTEK							NEALKOHO- LICKÝ NÁPOJ					AMERICKÝ RAPPER				
							ČESKÝ HEREC A REŽISÉR					NÁZEV HLÁSKY M				
DYNASTIE SASKÝCH PANOVNÍKŮ						MODEL AUTO- MOBILKY KIA				CHEM. ZN. TELLURU			LESNÍ ZVÍŘE			
						FLOTILA				ZENSKÉ JMÉNO			ZÁTOPKOVY INICIÁLY			
	ELIPSA	ŘÍMSKÝ 600			UMĚLECKÁ DILA						SEČNÉ ZBRANÉ					OSLÍ MLÁDĚ
		BRITSKÉ SÍDLO			ZAMĚŠTNÁNÍ (HOVOROVÉ)						ZKRATKA STRÍDAVÉHO PROUDU					
SMYČKY				PROVOZ								MÍSTO TOHO				
				SLOVENSKÝ IR								DOMÁCKÝ EDUARD				
VÝLET									BÝVALÁ SPZ OLOMOUCE				VZOREC SULFIDU KŘEMÍKU			
									ČAJ				ŠTĚKATI			
SLOVENSKÝ AR			RANNÍ Ů VE- ČERNÍ VLAHA					KÓD TUNISKA			INIC. ZPĚVÁKA HŮLKY			NÁZEV HLÁSKY L		
			ČÍNSKÁ OPERA (VELKÝ TYP)					ČESKÁ ŘEKA			PLANETKA			TRHAT		
AVŠAK (KNIŽNĚ)				KÓD BHŮTANU			JEZERO NA NOVÉM ZELANDU					BRAZILSKÁ ŘEKA				
				OČISTIT VODOU			ANGL. ŽELEZO					SVOD DEŠŤOVÉ VODY				
					STÁČENÉ					SÓJOVÝ SYR					FRAN- COUZSKÁ ŘEKA	CITO- SLOVCE ZVUKU TRUBKY
	BÝVALÁ SPZ BLANSKA	UNIVERZITA OBRANY (ZKR.)			KÓD BARBA- DOSU					KÓD NAURU						
		TYP POČÍTA- COVÉ PAMĚTI														
ZÁKLADNÍ POTRAVINA								NEVYPOUŠ- TĚT KAPKY								
								CHEM. ZN. AMERICA								
VOLÁN						VAŘENÉ VEPŘOVÉ MASO					HVĚZDA V SOU- HVĚZDÍ ORLA					
ZNAČKA DECIMETRU			CHEM. ZN. TERBIA			KANADSKÉ SÍDLO					ZPŮSOBILÁ K PITÍ					

Distribuční místa Adršpašského zpravodaje:

H. Adršpach: Obecní úřad, D. Adršpach: Infocentrum, Zámek Adršpach.

ADRŠPAŠSKÝ ZPRAVODAJ vydává Obec Adršpach (IČ: 006 535 60), nákladem 350 výtisků. Odpovědný redaktor: Tomáš Dimter, korektury Hana Smělá. Grafická úprava: Jolana Jánská.

Adresa redakce: Obecní úřad Adršpach, Horní Adršpach 128, 549 52 Horní Adršpach. E-mail: mistostarosta@obecadrspach.cz

Za obsah článků odpovídají autoři. Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevrací. Tisk: Centrum služeb Broumov s. r. o. - Tiskárna. Adršpašský zpravodaj vychází od března 2011.